

Verdal kommune

Økonomirapportering
1.tertial 2012

Innhold:

1	DRIFT	3
1.1	Rådmannens vurderinger	3
1.2	Situasjonen på kommunedelplanområdene	3
1.2.1	Oppvekst	3
1.2.2	Helse, omsorg og velferd	6
1.2.3	Øvrige virksomhetsområder	8
1.3	Organisasjon	11
1.3.1	Årsverksutvikling	11
1.3.2	Sykefravær	12
1.4	Økonomi	12
1.4.1	Drift – regnskap pr. 30.04.2012	12
1.4.2	Vesentlige endringer i kommunens inntekter og utgifter	13
2	GJENNOMGANG AV VIRKSOMHETSOMRÅDENE	14
2.1	Vuku, Garnes og Volden OS	14
2.2	Stiklestad og Leksdal OS	15
2.3	Ørmelen og Verdalsøra OS	16
2.4	Verdalsøra U-skole	18
2.5	Vinne og Ness OS	20
2.6	Oppvekst felles	21
2.7	Kulturtjenesten	21
2.8	Ressurssenter Oppvekst (ROS)	23
2.9	Vinne – Vuku Omsorg- og velferdsdistrikt	25
2.10	Øra omsorgs- og velferdsdistrikt	26
2.11	Ressurssenter Helse, omsorg og velferd	28
2.12	NAV Verdal	30
2.13	Teknisk drift	32
2.14	Rådmannen	33
2.15	Innherred samkommune	34
3	FINANSFORVALTNING	35

1 DRIFT

1.1 Rådmannens vurderinger

Rapporten avlegges i henhold til økonomireglement for Verdal kommune.

Regnskapet pr. 30.04.2012 er vurdert mot årets budsjett, periodisert budsjett og revidert budsjett for 2012.

Tallene viser at det synes som om virksomhetene har kontroll på driften. Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til Ørmelen og Verdalsøra OS som allerede etter 1. tertial varsler et til dels stort overforbruk. De øvrige områdene varsler om tilnærmet balanse, men det er fortsatt knyttet usikkerhet til de prognosene som er gitt. Det vil være tett fokus på drift ut over året.

Regnskapet for 2011 viser at den rammen kommunestyret har gitt for den daglige driften er overholdt akkurat. Det er særdeles viktig for dette er et av målepunktene på om vi samlet sett har driften under kontroll. Det er i denne styringen vi må husholde med langsiktig bærekraft. Fokuset er på de midlene vi har og hvordan vi effektivt kan lage god tjenesteproduksjon ut fra disse.

Gjennom vinteren og våren har det vært arbeidet videre med å videreutvikle det solide fundamentet for fellesskap i ledelse og styring som ble lagt i fjor. Grunnlaget vil nå gjøres mer og mer operasjonelt i form av tydelige målepunkter og oppfølgingavtaler med ledere.

En stor hendelse i den kommunale driften er åpningen og det å ta i bruk den nye barne- og ungdomsskolen med de idrettsfasiliteter som er knyttet til denne. Dette er en vesentlig del av en god infrastruktur, som gir godt grunnlag for god innholdsproduksjon. En del av god innholdsproduksjon er hvordan vi organiserer virksomheten og myndighetsutøvelsen. Fokuset på den nødvendige samhandling, som er et viktig virkemiddel, vil bli fulgt spesielt gjennom året. Dette vil også gi noen organisatoriske justeringer for å styrke den helhetlige tjenesteproduksjonen.

1.2 Situasjonen på kommunedelplanområdene

1.2.1 Oppvekst

Verdal er organisert i virksomhetsområder. I oppvekstsektoren er det per dato 6 virksomhetsområder.

5 av områdene er sammensatt av skoler og barnehager. Det 6. området er ressurscenter oppvekst som inneholder blant annet barneverntjeneste, helsestasjon, PPT, voksenopplæring og rådgivere. Det jobbes for øyeblikket med detaljer i en omorganisering, men disse er per dato ikke klare.

Totalt sett melder tre av virksomhetslederne at de vil gå i balanse ved årets slutt, mens tre melder om utfordringer med å oppnå balanse. Utfordringene dreier seg i hovedsak om behov for ressurser til valgfag og økte behov for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp og annen oppfølging.

Ved utgangen av 1. tertial viser tallene for drift av de kommunale barnehagene at de totalt sett vil kunne gå i balanse. En forutsetning for at dette skal realiseres er at driftsnivået i barnehagene tilpasses opptaket som er gjort. Det medfører at prosesser med overtallighet må håndteres.

Følgende momenter rapporteres fra oppvekstområdene:

Satsinger:

- De utrolige årene
- Bedre læringsmiljø og klasseledelse
- Lese- og skriveopplæring og bibliotek
- Skolemåltid
- Trivselsleder

Utfordringer:

- Valgfag for ungdomstrinnet vil presse budsjettet
- Økt behov for ressurser til spesialundervisning
- Økt behov for ressurser til minoritetsspråklige
- Voksnetthet i barnehagene oppleves som for lav

Ingen ekstra personalressurs i forsterka barnehage (kun grunnbemanning).

Tiltak for å sikre likeverdige tilbud i skoler og barnehager

- Gjennomgang av tilgjengelige rammer i skole og barnehage
- Det igangsettes en prosess hvor det settes fokus på spesialundervisning og tilpasset opplæring i oppvekstsektoren. Prosessen vil styres av kommunalsjefen, og den vil pågå kommende skoleår.

Tiltak for å redusere sykefraværet

- Systematisk bruk av tilretteleggingstilskudd
- Oppfølging gjennom medarbeidersamtaler
- HMS- arbeid i tråd med enhetenes planer
- Tett oppfølging av langtidssykemeldte og øvrig fravær

Nærmere opplysninger om hvert område:

Vuku, Garnes og Volden:

Tjenestetilbudet holdes på nivå som forutsatt, men området ligger noe over budsjett. Dette er normalt etter 1. tertial da Vuku oppvekstsenter skal redusere med to klasser kommende høst, en i barneskolen og en i ungdomsskolen. Økonomien er meget stram dette skoleåret, og tjenestetilbudet bærer preg av dette.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2012 under forutsetning av at årsverk reduseres på Vuku i tråd med reduksjon i klasser. Innføring av valgfag kan medføre et negativt avvik på ca 70.000 – 100.000,-.

Stiklestad og Leksdal:

I områdets daglige virke bidrar de på naturlige arenaer for å fremme en aktiv folkehelse. Stiklestad skole har i samarbeid med FAU i senere tid prøvd ut et prosjekt med frokost for 5.-7. trinn to dager i uka.

Barnehagene har fokus på å stimulere barn til en positiv utvikling. Bemanningen i barnehagene oppleves for lav.

Lag og foreninger er aktive deltagere for å bidra til et godt oppvekstmiljø.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2012.

Ørmelen og Verdalsøra:

Behovet for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp og annen oppfølging er svært stort. I tillegg meldes også om nye elever/ barn med behov for ekstraordinære tiltak.

Ytterligere organisatoriske tiltak for å imøtekomme økt timetall, leksehjelp og økt behov for spesialundervisning (skolene) og spesialpedagogisk hjelp i barnehagene vurderes.

Mottak av nyankomne flyktinger.

Området melder om et negativt avvik ved utgangen av 2012, men klarer ikke å tallfeste omfanget.

Verdalsøra ungdomsskole:

Området melder om utfordringer med nye valgfag på 8. trinn da disse ikke er lagt inn i budsjettet. Å anslå avvik ved første tertialrapport er vanskelig.

Tjenestetilbudet har i all hovedsak hatt fokus på å gi et best mulig tilbud til barn/unge ut fra de midlene som området har hatt til rådighet.

Området melder at de kan risikere et avvik på omkring kr 400.000,- ved utgangen av 2012.

Vinne og Ness:

Det jobbes med å redusere bemanning i barnehagene med bakgrunn i barnehageopptaket. Dette oppleves som utfordrende.

Det alternative skoletilbudet som er etablert i området tar imot elever fra 4 oppvekstområder.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2012.

Ressurssenter oppvekst:

I løpet av 1. tertial har Ressurssenter Oppvekst levert tilstandsrapporter til politisk behandling for alle fagområdene som ROS er ansvarlig for, med unntak for barnevernet som vil levere sin rapport til politisk behandling i mai.

Forebyggingsarbeidet er videreført i 2012 og resultatet av dette arbeidet er synliggjort i bl.a. tilstandsrapportene og i ruskartleggingen som ble presentert i mars.

Møllegata voksenopplæring har klart å få på plass et opplæringstilbud på ettermiddagstid, og dette vil være med på å styrke integreringen og norskopplæringen.

PPT har hatt sitt hovedfokus på å slutføre arbeidet med de sakkyndige uttalelsene sine i 1. tertial. I barnevernet har mye av fokuset vært rettet mot arbeidet med å ta unna den voldsomme veksten i bekymringsmeldinger, arbeide med å holde fristene i forhold til undersøkelser og føre saker for rettsapparatet.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2012.

Oppvekst felles:

Budsjettet beløp her kan bli for lite siden leie av brakker i forbindelse med utbygging i Vuku er belastet dette området.

Oppvekstområdene samarbeider for å holde rammene som er budsjettet til drift. Målet er å kunne levere så gode tjenester og resultater som mulig innenfor tildelt totalramme.

1.2.2 Helse, omsorg og velferd.

Helse, omsorg og velferd består av fire virksomhetsområder. I april 2012 var alle avdelingslederne og virksomhetslederne innenfor de fire områdene, samlet til sin første felles ledersamling med tema "Lederplattform og LÆRKULE". Totalt sett melder tre av virksomhetslederne at de med noe usikkerhet vil gå i økonomisk balanse ved årets slutt. Usikkerheten dreier seg i hovedsak om mengden tjenestebehov til enkeltbrukere. Vinne og Vuku melder om et anslått merforbruk på kr. 700.000,- ved årets slutt. Totalt på de fire virksomhetsområdene er det lagt inn et effektiviseringskrav på 3 mill kr i budsjetttramma for 2012.

Når det gjelder sykefravær er tendensen at dette går litt ned sammenlignet med 2011. Tiltak for å redusere sykefravær: tilrettelegging før (forebygging) og under sykmelding, oppfølging av sykmeldte, samarbeid med NAV, verneombud og tillitsvalgte om arbeidsmiljøtiltak i forhold til den enkelte, fokus på nærværsarbeid.

Fra virksomhetsområdene rapporteres:

Felles for Øra og Vinne, Vuku omsorg og velferd:

Satsingsområder og mål:

- Implementering av ny helse- og omsorgslov fra 01.01.12 med saksbehandling og vedtak. Det er innført samlevedtak der dette er naturlig.
- Utvikling av modeller for å ta fagbrev i bedrift – prosjektdeltakelse. I løpet av en toårsperiode forventes at 7-8 voksne ansatte/vikarer har tatt fagbrev som helsefagarbeider i kommunen.
- Deltidsutfordringer – har dialog med tillitsvalgte for å se på alternative turnusordninger. Har opprettet vikarpool ved Verdal bo og helsetun som et forsøk – finansieres med budsjetterte vikarmidler. Små helgestillinger økes til 50%-stillinger.
- Utviklingssenteret for sykehjem i Nord-Trøndelag: fag- og tjenesteutvikling innen lokalt og nasjonalt definerte satsingsområder.

Øra omsorg og velferdsdistrikt har innenfor tjenestetilbud satt fokus på BPA-ordningen (brukerstyrt personlig assistanse) med en avklaring av arbeidslederrollen, samt på omsorgslønnordningen: vurdering, utmåling og begrunnelse ved søknad. Virksomhetsleder benytter tilpasset periodisering for plo-områdene, og rapporterer å være i balanse pr. 30.04.12. Lønnsutgifter er i tråd med budsjett. Det er lagt inn 1,5 mill kr i effektiviseringskrav, men en mener likevel å skulle gå i balanse ved årets slutt dersom ikke større endringer ift brukerne oppstår. Det er fokus på å generere minst mulig overtidsbruk, og nøkternhet i forbruk og ved innleie av vikar. Årsverksforbruk er det samme som ved årsskiftet, men vil øke neste tertial med bakgrunn i opprettelse av vikarpool, oppstart av barnebolig og en økning av behov knyttet til funksjonshemmede brukere etter at de er ferdige med videregående skole

Vinne og Vuku omsorg og velferd har innenfor tjenestetilbud store utfordringer ift å gi forsvarlige tjenester innenfor eksisterende budsjetttramme ved trykghetsboligene ved Ørmelen bo og helsetun (ØBH), samt ved omsorgsboligene ved Stekke. Tjenestebehovet hos beboerne har økt betraktelig de siste år. Det jobbes aktivt spesielt innenfor tilbudet i demensomsorgen og lindrende behandling. Virksomhetsleder benytter tilpasset periodisering for plo-områdene og rapporterer et merforbruk på kr. 300.000,- pr 30.04.12. En anslår et merforbruk ved årets slutt på ca kr. 700.000,- ved videreføring av dagens drift. Det er lagt inn et effektiviseringskrav på 1 mill kr. Sparetiltak for å unngå avviket er skissert til å være fokus på innleie og forbruk, aktiv oppfølging for å forebygge sykmeldinger, søke fritak for arbeidsgiverperioden for ansatte med høyt fravær og være restriktiv ved tildeling av tjenester. Konsekvensene av sparetiltakene: det vil bli gitt vedtak om forsvarlige, men minimale tjenester til brukerne, brukerne må vente utover dagen for å få tjenester samt en stressende hverdag for ansatte. Lønnsutgifter avviker fra budsjett. Hjemmetjenesten Vinne vil ved

årets slutt ha et merforbruk på 1 mill kroner. Dette skyldes det økte brukerbehovet ved Stekke og trygghetsboligene ved ØBH. I forhold til intensjonene i samhandlingsreformen ser en i årene framover det helt nødvendig å styrke hjemmetjenestene slik at innbyggerne i større grad kan bo i egen bolig i stedet for i institusjon.

Ressurssenter helse- omsorg og velferd

Satsingsområder og mål:

Rehabiliteringstjenesten har økt brukertilgang, blant annet pga økt antall hjelpemiddelsøknader. Det er behov for å øke ergoterapeutressurs med 50% stilling. Booppfølgingstjenesten har 21 nyhenvisninger i 1. tertial, noe som vil gi 60 nye i 2012 ved samme pågang. I hele 2011 var det 18 nye. Det er ventetid på 5 – 8 mnd for å få tjenester, det er behov for å øke stillingsressurs med 1 årsverk. Boligkoordinator er i gang med å planlegge etableringen av boligkontor, og har mål om å realisere dette høsten 2012. Rusavdelingen består i stor grad av tiltak med tilskuddsmidler gjennom opptrappingsplanen. Det er en utfordring at tiltakene i løpet av kort tid må inn i kommunal drift finansiert via rammetilskudd. To nye tiltak er etablert med ekstern finansiering i 2012: en stilling ved Rustjenesten for oppfølging av LAR-pasienter og en halv stilling for tidlig intervensjon overfor rusmiddelavhengige i arbeidslivet. Rustjenesten mottar mange nyhenvisninger mens få avsluttes, noe som i hovedsak skyldes at endring av rusvaner er tidkrevende prosesser.

Ifølge virksomhetsleder forventes økonomisk balanse ved årets slutt. Det er lagt inn et effektiviseringskrav på kr. 200.000,- i budsjettetramma.

Lønnsutgifter er i tråd med budsjett.

2,4 årsverk er opprettet: daglig leder Frisklivssentral i ordinær drift samt 1 årsverk i rustjenesten og 0,4 i prosjekt "Aktiv i eget liv" finansiert med tilskuddmidler. Det er opprettet og tildelt en ny fastlegehjemmel ved Stekke legesenter, med forventet oppstart 01.09.12.

NAV Verdal

Satsingsområder og mål:

Økonomisk sosialhjelp:

Intensiv satsing opp mot ungdom med skolerett. I gruppen mottakere av sosialhjelp 18 – 21 år er antallet pr 30.04.12: 22, mens det var 32 i samme periode i 2011.

Det arbeides også for å få andre mottakere av økonomisk sosialhjelp over i jobb eller andre tiltak. Antall mottakere er pr 30.04.12: 226, mot 267 i samme periode i 2011.

Virksomhetsleder rapporterer om et lite mindreforbruk pr 30.04.11, det anslås balanse i regnskap ved årets slutt. Det er lagt inn effektiviseringskrav på kr. 300.000,- i budsjettetramma.

Mindreforbruket er knyttet til færre deltakere på kvalifiseringsprogrammet enn budsjettet, samt at inntekter for året er regnskapsført i 1. tertial, mens større utgiftsposter vil komme senere i år. Ved periodisering på dette ville regnskapet vært i tråd med budsjett pr. 30.04.12. Lønnsutgifter er i henhold til budsjett.

Det arbeides med å øke aktiviteten i kvalifiseringsprogrammet, og bruke dette aktivt inn mot gruppen som mottar økonomisk sosialhjelp.

Gjelds- og økonomirådgivning er fortsatt en stor utfordring for kontoret, og det må innføres inntaksstopp for nye søkere. Det er behov for å øke denne rådgiverressursen. Behovet for boligsosial bistand øker måned for måned, og mangelen på egnede boliger har ført til at bosetting av flyktninger er en stor utfordring. Måltallet på bosetting av 50 flyktninger i 2011 – 2012 krever at det bosettes 27 til i 2012. Hittil i år er 7 flyktninger bosatt.

Hovedområder utfordringer mot 2013 og videre:

Samhandlingsreformen og ny helse og omsorgslov pålegger kommunene større oppgaver enn tidligere, med fokus på forebygging av behov for helsetjenester. Ny folkehelselov er i tråd med samme tenkning. En ser at innenfor dagens helse og omsorgstjeneste i Verdal vil det være helt nødvendig å tenke retningsendring i tjenesteproduksjonen. Forebygging kan være ved god tilrettelegging å forebygge livstilssykdommer. Det kan også være å fokusere på hjelp til selvhjelp i stedet for å overta egenomsorg. For at mennesker skal kunne bo i egen bolig så lenge som mulig,

samtidig som det oppleves trygt og forutsigbart, må tjenesteytelsen støtte opp om egenomsorg og selvstendighet. Dette krever blant annet økt ressurstilgang for hjemmebaserte tjenester fra 2013.

Vedrørende medfinansiering til spesialisthelsetjenesten med 20% finansiering av DRG-kostnader til innleggelse og poliklinikk for pasienter med medisinske diagnoser, er det lite kommunen i dag har mulighet til å påvirke i forhold til utgiftene. Å få på plass et kommunalt tilbud som kan erstatte noe av innleggelser, samt å få etablert det lovpålagte kommunale tilbudet for døgnbasert øyeblikkelig hjelp, vil kunne redusere medfinansieringskostnadene noe. Dette krever imidlertid at kommunen enten selv, eller sammen med nabokommuner, bevilger økonomiske ressurser til etablering og drift av et slikt tilbud.

Når det gjelder betalingsplikt for utskrivingsklare pasienter er dette et beløp pr døgn definert gjennom forskrift. Verdal kommune har hatt en litt annerledes innfallsvinkel til bruken av betalingspliktige døgn enn en del andre kommuner, og har valgt å sette fokus på faglig forsvarlighet og å vurdere hva som er mest formålstjenelig og forsvarlig sett i en større sammenheng. Det er ikke alltid kommunen kan få etablert et faglig forsvarlig tilbud på kort tid, og det kan da være best for pasienten å være på sykehuset noen dager ekstra. For sykehjemmene i Verdal er det valgt å ikke gjøre om enerom til dobbeltrom, ei heller å ta i bruk bad, stuer og korridorer for mottak av sykehuspasienter. Dette har ført til at Verdal kommune har brukt flere betalingspliktige døgn enn andre kommuner i Nord-Trøndelag. De pasienter som kan dra hjem med et forsvarlig tilbud fra hjemmetjenesten, reiser hjem. På pasienter som har omfattende behandlings- og pleiebehov kan det brukes betalingspliktige døgn, inntil de får sykehjemsplass. Det er også en utfordring for inntaksnemnda å prioritere pasienter på sykehuset foran hjemmeboende med særlig store omsorgs- og pleiebehov. Vår holdning har vært å prioritere hjemmeboende dersom det er likhet i pleiebehov med pasienten som ligger utskrivingsklar på sykehuset.

1.2.3 Øvrige virksomhetsområder

Kultur

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Biblioteket:

- Biblioteket ønsker å sette fokus på aktivitet i biblioteket, og er med i prosjektet "Litteraturhus Nord-Trøndelag". Gjennom prosjektet gis det støtte til arrangement, noe som fører til at det kan benyttes formidlere som en ellers ikke hadde hatt råd til å leie inn.
- På to av eldreinstusjonene er det nå leseombud. I tillegg er det et samarbeid med norskundervisningen i Møllegata, som går ut på at noen elever derfra møter noen leseombud i biblioteket, og de leser, samtaler og diskuterer sammen på norsk.
- Fengselsbiblioteket er stadig et populært tiltak for de innsatte. Det rapporteres om stor interesse og meget høy utlånsaktivitet.

Kulturskolen:

- Planleggingen for den kulturelle skolesekken (DKS) for neste år ble påbegynt i løpet av rapportperioden. Det ble også gjort avtaler om enkelte tiltak.
- Det ble avholdt en ekstraordinær kafékonert på COOP-senteret. Dette i tillegg de faste opptredenene på Kommunestyremøter og bo- og helsetun.
- Det er avholdt flere møter med styreleder og musikalsk leder i Juniorspellmannslaget vedrørende en samarbeidsavtale. Målet er å få elever som spiller andre instrument enn fiolin til å delta på Midtvinterdansen, og at lærere fra kulturskolen som underviser andre instrument enn fiolin, skal bidra på Midtvinterdansen.

Kulturkontoret:

- Ved hjelp av statlige midler til Den kulturelle spaserstokken viderefører kulturkontoret helsefremmende arbeid blant den eldre delen av befolkningen. Det samarbeides tett med Omsorg og velferd og med Hagergrynkompaniet. Ut fra de rammene som er innvilget er det planlagt arrangement hvert kvartal. I første kvartal ble det arrangert Våryrhelg med totalt 900 besøkende. For andre kvartal er under planlegging "Vømmøl på institusjonene", og for tredje kvartal er under planlegging Metusalemfestival i samarbeid med Levanger kommune.
- Kulturkontorets aktivitet har i første kvartal vært preget av planlegging og gjennomføring av arrangement, og mye tverrfaglig arbeid med bl.a. rutiner for drift av nyskolen og idrettsanleggene, planlegging av uteområdet rundt nyskolen.
- Kulturkontoret er også delaktig i utredningen av Ungdommens Hus. Her arbeides det med å gi svar på kommunestyrets vedtak om utredning av lokalitet og innhold i Huset. Det arbeides ut fra en intensjon om å legge fram en politisk sak i september.
- Mengde og spenn i oppgaver på kulturkontoret er stort samtidig som også forventningene om delaktighet på ulike arenaer er mye større enn det er kapasitet til. Det jobbes bl.a. overtid som det er vanskelig å finne rom for å avspasere. Dette er ingen holdbar situasjon og aktiviteten bør i så henseende ned. Samtidig fokuseres det for tiden mye på folkehelse. Veldig mye av aktiviteten kulturkontoret holder på med er i dette perspektivet av forebyggende karakter. Dersom Kulturtjenesten skal være i stand til å være på offensiven i dette arbeidet er det behov for å øke bemanningen.

Det knytter seg i år, som tidligere år, usikkerhet til utgiftene ved Verdalshallen. Størrelsen på kommunens andel er definert i en samarbeidsavtale. De siste årene har refusjonen hatt en forholdsvis stor økning ut over det budsjetterte som i hovedsak har hatt sammenheng med høyere lønns- og strømuttergifter. Utover dette forventes det at budsjettet holder.

Teknisk drift.

- Teknisk drift har stort sett utført driftstjenester i henhold til planlagt omfang og kvalitet. Drift av kommunens vann og avløpsanlegg har fungert uten de store overraskelser. I løpet av vinteren har vi verken hatt noen større ledningsnettbrudd på vannledningsnettet eller noen store tilbakslagsskader på avløpsnettet.
- Innenfor vegsektoren har vintervedlikeholdet vært på et forholdsvis normalt nivå. Av et budsjett på 2,3 mill.kr. har det medgått 1,8 mill.kr i løpet av vinteren til kjøp av tjenester til brøyting og strøing. Dette kan synes forholdsvis knapt da vi har igjen november og desember på dette budsjettåret.
- Innenfor kommunale bygg er det knappe rammer til drift og vedlikehold. Vedlikeholdet er prøvd tilpasset de økonomiske rammer som er gitt.

Investeringer

- Bygging av Verdalsøra U og B, flerbrukshall og svømmehall er i avslutningsfasen. Utomhusanlegget skal være ferdigstilt før skolestart høsten 2012.
- Bygging av ny veg, vann og avløpsanlegg over til Fættan er i gang. Etappe 1 fram til dagens Fættakryss forventes ferdigstilt til november 2012.
- Vannforsyning på vestsiden av Leksdalsvatnet samt nordre del av Leksdal oppstartet høsten 2010 og slutføres våren 2012.
- Oppgradering av veg, vann, og avløpsanlegg Nordbergshaugen har vært ute på anbud i vår. Anleggsstart forventes i juni med slutførelse i oktober 2012.

Teknisk drift sliter med knappe rammer til kjøp av strøm "Kommunale bygg" og til kjøp av eksterne tjenester (Vintervedlikehold) "Kommunale veger". En forholdsvis mild vinter kan likevel tyde på at disse budsjettpostene holder.

Rentenivået hittil i år ligger klart under budsjettert nivå. Det kan se ut som om at rentene vil holde seg lave resten av året også. Dette kan få betydning når det gjelder fondsavsetting/fondsbruk innenfor vann/avløpssektoren. Reduserte renteutgifter vil være motsatsen til økte fondsavsetninger.

Forøvrig ser forbruket ut til å ligge på budsjettert nivå.

1.3 Organisasjon

1.3.1 Årsverksutvikling

Virksomhetsområder	Årsverk 31.08.11	Årsverk 31.12.11	Årsverk 30.04.12
Vuku Garnes og Volden oppvekst	69,1	72,8	73,8
Stiklestad og Leksdal oppvekst	56,75	56,3	56,6
Ørmelen og Verdalsøra oppvekst	125,67	124,6	126,9
Verdalsøra ungdomsskole	55,8	53,7	52,3
Vinne og Ness oppvekstområde	71,95	70,6	69,6
Ressurssenter oppvekst	56,65	57,1	58,2
Øra omsorg- og velferd	162,7	169,5	165,5
Vinne og Vuku omsorg og velferd	124,6	127,0	130,3
Ressurssenter helse- og omsorg	28,6	27,9	29,7
NAV (sosial/rus/psykiatri/flyktning)	14,4	12,3	15,0
Kulturtjenesten	11,7	11,0	10,9
Teknisk drift	41,2	41,3	43,6
Rådmannen	12,73	11,4	10,4
Sum antall årsverk	831,85	835,5	842,7

Antall årsverk i Verdal kommune ligger på et stabilt nivå i 1. tertial sammenlignet med utgangen av 2011.

1.3.2 Sykefravær

Tabellen nedenfor viser utviklingen i sykefravær fra 1. tertial 2011 t.o.m. 1. tertial 2012. Tallene viser korttidsfravær og langtidsfravær over 16 dager. Fraværet viser en nedgang fra 9,10% 1. tertial 2011 til 8,30% 1. tertial 2012. Dette er svært gledelig og forsterker ytterligere den trenden som man har sett de siste tertialene.

Virksomhetsområde	1.tertial 2011	2.tertial 2011	3. tertial 2011	1. tertial 2012		
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	1-16 dgr	>=17 dgr
Driftssjef	2,20 %	3,20 %	2,90 %	1,60 %	0,60 %	1,00 %
Vuku, Garnes og Volden OS	8,00 %	6,30 %	7,40 %	10,30 %	2,30 %	8,00 %
Stiklestad og Leksdal OS	7,10 %	3,70 %	7,10 %	8,60 %	3,20 %	5,40 %
Ørmelen og Verdalsøra OS	8,90 %	6,00 %	7,60 %	7,70 %	2,50 %	5,20 %
Verdalsøra ungdomsskole	8,10 %	7,10 %	8,70 %	4,70 %	2,20 %	2,60 %
Vinne og Ness OS	9,90 %	7,30 %	8,60 %	9,40 %	2,30 %	7,00 %
Kultur	1,60 %	0,80 %	1,80 %	1,70 %	1,70 %	0,00 %
Ressurssenter oppvekst	11,20 %	7,80 %	9,00 %	6,40 %	2,60 %	3,80 %
Vinne/Vuku omsorg og velferdsdistr.	8,60 %	6,70 %	9,80 %	9,50 %	2,30 %	7,20 %
Øra omsorg og velferdsdistrikt	11,00 %	9,30 %	8,40 %	9,70 %	3,60 %	6,10 %
NAV	6,20 %	11,00 %	16,30 %	10,40 %	0,40 %	10,00 %
Ressurssenter helse/omsorg/velferd	12,50 %	6,90 %	8,90 %	5,80 %	1,60 %	4,20 %
Teknisk drift	8,70 %	7,80 %	6,10 %	6,90 %	2,60 %	4,30 %
Pr. tertial:	9,10 %	7,00 %	8,30 %	8,30 %	2,60 %	5,70 %

1.4 Økonomi

1.4.1 Drift – regnskap pr. 30.04.2012

Samlet oversikt over status på virksomhetsområdene:

Virksomhetsområde	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbruk	Opprinnelig budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk 30.04.12	Regnskap 30.04.11
Rådmann	8 313 173	8 153 135	102	32 799 243	32 799 243	25	4 550 436
Vuku, Garnes og Volden opp	11 379 216	11 459 539	99	32 182 318	32 182 318	35	11 641 236
Stiklestad og Leksdal oppv	5 603 901	6 085 084	92	18 472 053	18 472 053	30	6 546 569
Ørmelen og Verdalsøra oppv	17 044 683	15 591 562	109	44 769 443	44 769 443	38	16 289 917
Verdalsøra U-skole	11 868 603	10 996 179	108	29 641 863	29 641 863	40	11 581 688
Vinne og Ness oppv	7 599 614	8 070 858	94	23 885 661	23 885 661	32	8 449 085
Kulturertjenesten	8 073 941	8 195 527	99	21 390 618	21 390 618	38	6 643 734
Oppvekst felles	159 120	221 218	72	663 655	663 655	24	530 625
Ressurssenter oppvekst	52 743 587	53 521 006	99	137 762 074	137 762 074	38	49 192 047
Vinne og Vuku omsorg- og v	26 252 160	27 098 154	97	77 846 236	77 846 236	34	25 545 376

Øra distrikt omsorg- og ve	35 933 493	37 162 481	97	104 599 428	104 599 428	34	35 100 158
NAV Sosial- og flyktningetj	9 970 521	10 251 041	97	32 166 872	32 166 872	31	11 144 641
Ressursenter helse, omsorg	9 643 915	9 989 406	97	28 561 214	28 561 214	34	10 756 492
Teknisk drift	7 233 158	7 784 699	93	17 371 346	17 371 346	42	8 806 061
Rådmannen	-212 158 011	-210 461 699	101	-634 830 711	-634 830 711	36	-208 365 131
Kommunens andel til ISK	10 906 230	10 906 229	100	32 718 687	32 718 687	33	10 397 908
T o t a l t	10 567 304	15 024 421	70	0	0	0	8 810 842

Hovedoversikten pr. 30.04.12 viser at virksomhetsområdene har kontroll på driftsnivået. De aller fleste områdene ligger og balanserer på et periodisert forbruk rundt 100%. Det er kun Ørmelen og Verdalsøra OS som allerede etter 1. tertial varsler et til dels stort overforbruk. Samlet for driften innen virksomhetsområdene er det lite som tyder på et overforbruk ved utgangen av året.

1.4.2 Vesentlige endringer i kommunens inntekter og utgifter

Skatt og rammetilskudd.

Den nyeste prognose for skatt og rammetilskudd viser en inntekt på i overkant av vedtatt budsjett. Her er det imidlertid fortsatt knyttet stor usikkerhet til spesielt skatteinngangen og rådmannen ser ingen grunn til å foreslå budsjettendringer på nåværende tidspunkt.

Eiendomsskatten for 2012 er budsjettet til 30,8 millioner kroner. Dette nivået forventes å være riktig. Det er knyttet en viss usikkerhet til kostnadene ved befaringer og resultatet av klagebehandlingen etter retakseringen.

Kapitalutgifter.

Avdragsutgiftene for 2012 er budsjettet til 27 mill. kroner. Det er ikke skjedd endringer som innebærer at dette trenger å endres i 1. tertial. Renten på kommunens lån er i samsvar med budsjettet nivå og det er ikke grunn til å foreta justeringer på dette området nå. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til framtidig rentenivå.

Lønnsutgifter

Det sentrale lønnsoppgjøret for kommunal sektor er ferdig. Det anslås fra de sentrale parter at rammen for oppgjøret ligger på 4,07%. Verdal kommune har satt av 13 mill. kroner til dekning av årets oppgjør, og det forventes at denne avsetningen skal være tilstrekkelig til å dekke oppgjøret. Det er imidlertid fortsatt knyttet usikkerhet til dette, og den endelige kostnaden ved årets oppgjør vil ikke være klar før man har fått beregnet effekten ned på individnivå. Det er imidlertid verdt å merke seg at selv om man i år sannsynligvis har satt av tilstrekkelige midler til årets oppgjør, så vil kommunen få en utfordring med å finne inndekning for helårsvirkningen av oppgjøret i 2013. En av årsakene til denne utfordringen er at Verdal kommune ut fra de signaler man så langt har fått om neste års statsbudsjett, ikke vil motta den økningen i frie inntekter som landsgjennomsnittet mottar. Dette skyldes hovedsakelig sammensetningen av befolkningen og at befolkningsveksten i kommunen ligger godt under landsgjennomsnittet.

Momskompensasjon.

Ved utgangen av april er det regnskapsført drøyt 4 mill. kroner som inntekt fra momskompensasjon. Dette er i samsvar med periodisert budsjett. 60% av dette skal overføres til investeringsregnskapet i henhold til regelverket knyttet til at momskompensasjon for investeringer ikke lenger skal kunne nyttes til driftsformål.

2 GJENNOMGANG AV VIRKSOMHETSOMRÅDENE

2.1 Vuku, Garnes og Volden OS

Tjenester.

Vuku, Garnes og Volden oppvekstområde har fokus på flere områder dette skoleåret, blant annet:

- Bedre læringsmiljø og klasseledelse
- Arbeidslivsfag
- Lese og skriveopplæring – etterutdanning
- De utrolige årene. (Barnehager) .

Tjenestetilbudet holdes på nivå som forutsatt. Budsjettmessig noe høyt, men til høsten skal Vuku oppvekstsenter redusere med to klasser, en i barneskolen og en i ungdomsskolen. Periodiseringen blir derfor noe misvisende.

Økonomien er meget stram dette skoleåret, og tjenestetilbudet bærer preg av dette.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	14 070 892	13 625 259	103	37 329 477	37 329 477	38	13 498 259
12 Øvrige kostnader	734 924	897 676	82	2 693 027	2 693 027	27	1 505 594
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-3 426 600	-3 063 395	112	-7 840 186	-7 840 186	44	-3 362 617
T o t a l t	11 379 216	11 459 539	99	32 182 318	32 182 318	35	11 641 236

Lønn noe over budsjett. Er forklart i ovennevnte tekst.

Innenfor budsjett på øvrige områdene, dette for å ha en buffer senere på året når tallene blir sikrere.

Forutsatt at enheten får redusert antall årsverk pga klassenedgangen skal man klare å holde budsjetttrammene ved utgangen av året. Flere enkeltvedtak og tunge elevsaker viser at dette kan bli vanskelig.

I forbindelse med valgfag antas avvik, da midler til dette ikke ligger i budsjett. Dette anslås til ca. kr 70-100.000,- for 2012.

For å unngå overskridelser ved utgangen av året vil området nok engang måtte redusere i spesialundervisningstilbudet. Virksomhetsområdet har ingen andre steder å ta sparetiltak hvis alle elever skal ha tilbud om undervisning/ lærer for hver grunntime. Et annet alternativ er å søke om utsettelse av innføring av valgfag på ungdomstrinnet.

Konsekvensen av dett vil være at elevene ved Vuku oppvekstsenter ikke vil få tilbud om valgfag på 8. trinn første halvår 2012/2013 hvis man søker om utsettelse, og at flere elever vil ikke få oppfølging i forhold til lovens krav om tilpasset undervisning for alle og spesialundervisning for vedtakselever.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12
72,8	70,6	73,8

Endringer skyldes naturlige variasjoner pga langtidssykemeldinger som refunderes over tid. Vedtak om dette er fattet administrativt.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	3,2	4,8	1,4	4,8	2,1	5,4
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	2,3	8,0				
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr

Oppfølging av langtidssykemeldte gjennomføres i samsvar med IA-avtalen. I tillegg gjennomføres trivselstiltak for alle ansatte, samt at bedriftshelsetjenesten benyttes jevnlig til arbeidsplassvurderinger. Noe av sykefraværet skyldes forhold utenfor arbeidsplassen. Likevel må det jobbes kontinuerlig med sykemeldte, og med andre tiltak for at sykefraværet ikke skal øke. Det jobbes på alle enheter med holdninger og tiltak for at ansatte skal glede seg til å gå på jobb hver dag.

2.2 Stiklestad og Leksdal OS

Tjenester.

I Stiklestad og Leksdal OS forsøker alle å legge til rette for at barn og unge skal oppleve motivasjon og mestring. I det daglige virket prøves det på de naturlige arenaer å fremme en aktiv folkehelse. Skolene har derfor fokus på aktivitet i naturlige situasjoner. Ansatte deltar i Trivselslederprogrammet og har fokus på at alle elever skal være i aktivitet i friminutter og i undervisning der det er naturlig. Stiklestad skole har i samarbeid med FAU i senere tid prøvd ut et prosjekt med frokost for 5.-7. trinn to dager i uka. Det er høstet god erfaring både i forhold til trivsel og grunnlag for læring i et godt læringsmiljø.

Barnehagene har fokus på å stimulere barn til en positiv utvikling med spesielt fokus på sosial kompetanse, god motorisk og språklig utvikling og et sunt kosthold. Dette gir et godt utgangspunkt for trygghet og trivsel, leik og læring.

Bemanningen i barnehagene oppleves for lav. Ansatte sier de ikke klarer å imøtekomme barnas behov på en god måte, dette gir en følelse av utilstrekkelighet. Konsekvenser er blant annet at tilvenning for nye barn tar lengre tid, det oppstår oftere konflikter mellom barna, samarbeidet med foreldre blir dårligere m.m.

Til tross for dette forsøkes tjenestetilbudet og gjøres så trygt og forutsigbart som mulig. Det tilstrebes at alle, ut fra gitte rammefaktorer, skal ha en meningsfylt hverdag.

Lag og foreninger er aktive deltagere for å bidra til et godt oppvekstmiljø.

SFO tilbudet ved Stiklestad skole er populært og brukere er godt fornøyd. SFO ved Leksdal skole er sårbar, det gir liten fleksibilitet med bare en ansatt.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	11 158 153	10 923 866	102	29 828 150	29 928 400	37	11 466 261
12 Øvrige kostnader	611 425	889 218	69	2 679 904	2 817 654	22	1 010 294
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-6 165 677	-5 728 000	108	-14 036 001	-14 274 001	43	-5 929 986
Totalt	5 603 901	6 085 084	92	18 472 053	18 472 053	30	6 546 569

Lønnsrapport pr. 30.04.12 viser et lite overforbruk, mens det totale regnskapet for området viser et underforbruk. Det anslås ingen avvik mellom budsjett og regnskap pr 31.12.12.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.21
56,3	55,7	56,6

Endring i antall årsverk skyldes enkelttiltak, som er administrativt fattet. Stillingen er midlertidig ut skoleåret 2011/12. Ny vurdering vil bli tatt da.

Det forsøkes å holde de budsjetterte lønnsutgifter. Ingen kjente situasjoner som påvirker årsbudsjettet pr. dags dato.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	2,4	4,7	0,5	3,2	1,8	5,3
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	3,2	5,4				

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet:

- HMS- arbeid i tråd med enhetenes og områdets planer.
- Tett oppfølging av sykmeldte og øvrig fravær.
- Arbeidsmiljø i fokus.
- Medarbeidersamtaler og oppfølging av medarbeiderundersøkelser.
- Bruke ros som den ferskvaren det er.
- Trivselstiltak på enhetene.
- Ansatte som deltar på Friskliv og gruppetimer på Sprek.
- IA-tiltak for enkelte ansatte.
- Sosiale tiltak på enheter.

2.3 Ørmelen og Verdalsøra OS

Tjenester.

Virksomhetsområdet har hatt i hovedsak fokus på "De utrolige årene", DINO-skole, lese- og skriveopplæring og bibliotek som læringsarena skole- barnehageåret 2011/12. Verdalsøra barneskole har også arbeidet mye med å legge til rette for opplæring i nytt skolebygg samt inngått et samarbeid om skolebibliotekutvikling i samarbeid med Verdalsøra ungdomsskole. Hovedsatsningsområdene videreføres i 2012-13.

Enhetene jobber videre med å realisere målene i kommunale og nasjonale styringsdokument. Tjenestetilbudet har i all hovedsak fokus på å gi et best mulig tilbud til barn/unge ut fra de midlene som området har hatt til rådighet. Dette er imidlertid vært svært utfordrende, og fortsatt ikke i tråd med tilgjengelig budsjetttramme, spesielt ved skolene.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	24 830 248	23 264 884	107	63 709 588	63 739 408	39	22 947 270
12 Øvrige kostnader	1 382 156	1 472 109	94	6 473 108	6 516 328	21	1 978 637
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-9 167 721	-9 145 431	100	-25 413 253	-25 486 293	36	-8 635 990
T o t a l t	17 044 683	15 591 562	109	44 769 443	44 769 443	38	16 289 917

Forbruket totalt ligger over det periodiserte budsjettet. Det jobbes med å få oversikt på det totale behovet ved enhetene fra 01.08.12. Behovet for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp og annen oppfølging er svært stort. I tillegg meldes det også om nye elever/ barn med behov for ekstraordinære tiltak.

Lederne ved enhetene arbeider kontinuerlig for å unngå avvik. Den økonomiske situasjonen oppleves som svært utfordrende i forhold til de utfordringer som kommer.

Det vurderes organisatoriske tiltak for å imøtekomme økt timetall, leksehjelp og økt behov for spesialundervisning (skolene) og spesialpedagogisk hjelp i barnehagene.

Gjennomganger av tilgjengelige rammer for å kvalitetssikre likeverdig opplæringstilbud ved skolene i Verdal er igangsatt.

Mulighetene for å redusere driftsnivået er mindre enn økningen av oppgaver og behov for forsvarlig voksentetthet, særlig fra 01.08.12. Det er reduksjon av bemanningsnormen i barnehagene, fra 6,0 til 6,2 barn pr. voksen. I tillegg er barnehagene regulert av Staten ved at barn under tre år som tidligere ble regnet som to plasser, nå regnes til 1,8 plasser.

Konsekvenser av sparetiltakene gir blant annet ingen ekstra personalressurs i forsterka barnehage (jfr. grunnbemanning), kun god tverrfaglig kompetanse som følge av fagsammensetningen hos ansatte. Det blir en reduksjon av kvaliteten på tjenestetilbudet i barnehagene. Skolene kan ikke følge opp kravet i Opplæringslova § 1- 3 godt nok: "På 1. til 4. årstrinn skal kommunen sørge for at den tilpassa opplæringa i norsk eller samisk og matematikk mellom anna inneber særleg høg lærartettleik, og er særleg retta mot elevar med svak dugleik i lesing og rekning".

Rektorene vurderer fortsatt dagens driftsnivå ved skolene i forhold til faglig forsvarlighet. Skolenes utfordringer og driftsnivå ønskes vurdert.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.21
124,6	124,6	126,9

Endringen i årsverk skyldes tiltak iverksatt rundt opplæring og oppfølging av nyankomne flyktninger/ minoritetsspråklige barn/ elever. Endringsvedtakene er fattet administrativt.

De økonomiske konsekvensene av dette vurderes dekket av integreringstilskuddet (iverksatte tiltak for minoritetsspråklige barn og elever og er beregnet og gjennomgått administrativt).

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	2,6	6,3	0,7	5,3	2,8	4,8
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	2,5	5,2				
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet/ øke nærværet:

- Tett oppfølging av langtidssykemeldte og øvrig fravær.
- Tilretteleggingstiltak for ansatte, bruk av tilretteleggingstilskudd.
- Oppfølging etter medarbeiderundersøkelsen.
- Prosesser rundt positivt arbeidsmiljø ved flere enheter.

Egne planer er utarbeidet ved noen enheter. Medarbeidersamtaler med ulikt omfang ved enhetene.

2.4 Verdalsøra U-skole

Tjenester.

Verdalsøra ungdomsskole har også dette skoleåret hatt fokus på bedre læringsmiljø og klasseledelse. Dette vil bli videreført i 2012-13. Fra høsten 2012 vil Verdalsøra ungdomsskole delta i to utviklingsprosjekter:

1. Skolebibliotekutvikling i samarbeid med Verdalsøra barneskole
2. Prosjekt skolemåltid

Tjenestetilbudet har i all hovedsak hatt fokus på å gi et best mulig tilbud til barn/unge ut fra de midlene som området har hatt til rådighet.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	11 085 889	10 553 012	105	28 912 363	28 912 363	38	11 813 183
12 Øvrige kostnader	585 275	526 833	111	2 139 500	2 180 500	27	568 668
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	197 439	-83 667	-236	-1 410 000	-1 451 000	-14	-800 163

Totalt	11 868 603	10 996 179	108	29 641 863	29 641 863	40	11 581 688
--------	------------	------------	-----	------------	------------	----	------------

Verdalsøra ungdomsskole har et overforbruk ved 1.tertial. Dette skyldes blant annet at:

- Refusjonskrav som ikke er inntektsført.
- Bibliotekarstilling i 70% og lederstillinging renhold, er i sin helhet utgiftsført Verdalsøra ungdomsskole. Disse skal deles mellom ungdomsskolen og barneskolen.
- Store utgifter i forbindelse med innflytting i nytt bygg, som inventar og renhold.

Videre skal valgfag nå inn i skolens budsjett, noe det ikke var tatt høyde for da budsjettet ble lagt. Dette vil medføre en ekstra utgiftspost. Skoledagen for 8. trinn vil bli utvidet med 0,5 t/u. For skolene vil nye valgfag medføre omkring 6 nye fag. Å anslå avvik dette medfører nå ved første tertialrapport er vanskelig.

Det ser ut som om Verdalsøra ungdomsskole vil føre avvik på omkring kr 400.000.- med seg.

Som sparetiltak vil det blant annet bli holdt tilbake ansettelse i en 50% stilling til høsten.

Som en konsekvens av innsparinger vil det blant annet bli store grupper i valgfag, noe som er stikk i strid med valgfagenes intensjon.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.21
53,7	53,0	52,3

Endringen i årsverk er i samsvar med budsjett og er politisk fattet.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	2,4	5,7	0,8	6,4	2,8	5,8
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	2,2	2,6				
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet:

- Fokus på det psykososiale arbeidsmiljøet
- Aktiv bruk av oppfølgingsplaner
- Aktivt bruk av IA-tilrettelegging med tilskudd
- Vernerunder
- Medbestemmelse/innflytelse/tilrettelegging av arbeidsoppgaver
- Trivselstiltak
- Oppfølging gjennom medarbeidersamtaler

2.5 Vinne og Ness OS

Tjenester.

Enhetene i Vinne og Ness arbeider for å oppfylle mandat gitt i lover og forskrifter som gjelder opplæring og undervisning, i læreplanverket, samt den vedtatte kommuneplanens samfunnsdel.

I virksomhetsområdet er det jobbet med et ekstra fokus på å bedre overgangen mellom barnehage og skole, og området har utviklet mer detaljerte beskrivelser for dette.

Området organiserer et alternativt opplæringstilbud for Verdal kommune, og per dato går det elever fra fire virksomhetsområdet her.

Vinne skole er med i den omfattende lesesatsingen SOL (systematisk observasjon av leseutvikling) sammen med Levanger kommune, og har vært med i implementeringsarbeidet som har pågått. I tillegg er det jobbet med å innføre IKT-planen for ansatte og elever, og det jobbes med implementering og videreføring av "De utrolige årene".

Vinne barnehage er i gang med implementering av "De utrolige årene".

Ness OS jobber med fokus på leseopplæring, vurdering, kulturplan, sosial og digital kompetanse og medarbeidersamtaler.

Kanutten barnehage jobber med fokus på gården som læringsarena og enkeltbarnet i fokus.

Tjenestetilbudets nivå er i tråd med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	13 414 525	13 589 191	99	37 435 680	37 230 661	36	13 505 969
12 Øvrige kostnader	784 577	890 506	88	2 421 500	2 671 519	29	924 587
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-6 599 488	-6 408 840	103	-15 971 519	-16 016 519	41	-5 981 471
T o t a l t	7 599 614	8 070 858	94	23 885 661	23 885 661	32	8 449 085

Det foreligger per dato et lite positivt avvik. Men, det er avdekket en feilbudsjettering i forhold til husleie for barnehager som medfører ca kr 200.000,- i tapte inntekter. Området ser imidlertid ut til å kunne tåle dette inntektstapet.

Det foreligger en overtallighet i to av barnehagene i området fra 01.08, men det jobbes med å justere driftsnivået i henhold til dette. I tillegg er det ved Ness OS noen utfordringer knyttet til økte behov for enkeltelever. Området ser imidlertid per dato ut til å styre mot balanse ved årets slutt.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.21
70,6	72,6	69,6

Endringen skyldes at en stilling står vakant med bakgrunn i langtidssykmelding. Denne stillingen vil imidlertid fylles til høsten. Dette er det økonomisk dekning for.

Enhetens lønnsutgifter samsvarer i all hovedsak med budsjetterte lønnsutgifter. Det er overtallighet fra 01.08.12, men det jobbes per dato med å finne en løsning på dette.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	1,9	8,0	1,0	6,3	2,6	5,9
	2,3	7,0				

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet:

- Tett oppfølging av langtidssykemeldte og øvrig fravær
- Systematisk bruk av tilretteleggingstilskudd
- HMS-arbeid i tråd med enhetenes planer
- Medarbeidersamtaler og oppfølging av medarbeiderundersøkelser

2.6 Oppvekst felles

Tjenester.

Området har ikke egne tjenester, men skal dekke en del "fellesutgifter" innen oppvekstsektoren.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	0	0	0	0	0	0	136 440
12 Øvrige kostnader	213 050	309 885	69	663 655	929 655	23	474 847
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-53 930	-88 667	61	0	-266 000	20	-80 662
T o t a l t	159 120	221 218	72	663 655	663 655	24	530 625

I budsjettet for 2012 er det avsatt midler på dette området til hovedsakelig å dekk kostnader til leie av brakker i Vuku barne- og ungdomsskole. Det forventes ikke avvik på området ved utgangen av året.

2.7 Kulturtjenesten

Tjenester.

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Bibliotek:

Ønskelig å sette fokus på aktivitet i biblioteket, og biblioteket er derfor med i prosjektet "Litteraturhus Nord-Trøndelag". Gjennom prosjektet gis det støtte til arrangement, noe som fører til at det kan benyttes formidlere som en ellers ikke hadde hatt råd til å leie inn.

På to av eldreinstitusjonene er det nå leseombud. I tillegg er det et samarbeid mellom biblioteket og norskundervisningen i Møllegata, der enkelte elever møter leseombud i biblioteket. De leser, samtaler og diskuterer sammen på norsk.

Fengselsbiblioteket er et populært tiltak for de innsatte. Det rapporteres om stor interesse og meget høy utlånsaktivitet.

Kulturskolen:

Utviklingsprosjektet i folkelig grunnopplæring, kalt "TradFolk", gikk inn i fjerde og femte fase. Prosjektet er delvis finansiert av utviklingsmidlene i "Kulturløftet II"

Planleggingen for den kulturelle skolesekken (DKS) for neste år ble påbegynt i løpet av rapportperioden. Det ble også gjort avtaler om enkelte tiltak.

Det ble avholdt en ekstraordinær kafékonserter på COOP-senteret. Dette i tillegg til de faste opptredenene på Kommunestyremøter og bo- og helsetun.

Det er avholdt flere møter med styreleder og musikalsk leder i Juniorspellmannslaget vedrørende en samarbeidsavtale. Målet er å få elever som spiller andre instrument enn fiolin til å delta på Midtvinterdansen, likedan at lærere fra kulturskolen som underviser andre instrument enn fiolin, skal bidra på Midtvinterdansen.

Kulturkontoret:

Ved hjelp av statlige midler til Den kulturelle spaserstokken viderefører kulturkontoret helsefremmende arbeid blant den eldste delen av befolkningen. Det samarbeides tett med Omsorg og velferd og med Hagergrynkompaniet. Ut fra de rammene som er innvilget er det planlagt arrangement hvert kvartal. I første kvartal ble det arrangert Våryrhelg med totalt 900 besøkende. For andre kvartal er under planlegging "Vømmøl på institusjonene", og for tredje kvartal er under planlegging Metusalemfestival i samarbeid med Levanger kommune.

Kulturkontorets aktivitet har i første kvartal vært preget av planlegging og gjennomføring av arrangement, og mye tverrfaglig arbeid med bl.a. rutiner for drift av nyskolen og idrettsanleggene, samt planlegging av uteområdet rundt nyskolen. Kulturkontoret er også delaktig i utredningen av Ungdommens Hus. Mengde og spenn i oppgaver på kulturkontoret er stort samtidig som også forventningene om delaktighet på ulike arenaer er mye større enn det er kapasitet til. Det jobbes bl.a. overtid som det er vanskelig å finne rom for å avspasere. Dette er ingen holdbar situasjon og aktiviteten bør i så henseende ned. Samtidig fokuseres det for tiden mye på folkehelse. Veldig mye av aktiviteten ved kulturkontoret er med i dette perspektivet av forebyggende karakter. Dersom Kulturtenesten skal være i stand til å være på offensiven i dette arbeidet er det behov for å øke bemanningen.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	2 343 734	2 481 861	94	6 799 618	6 799 618	34	2 412 263
12 Øvrige kostnader	6 600 608	6 361 000	104	15 788 000	16 083 000	41	5 099 512
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-870 401	-647 333	134	-1 197 000	-1 492 000	58	-868 041
T o t a l t	8 073 941	8 195 527	99	21 390 618	21 390 618	38	6 643 734

Det er ikke avvik ved utgangen av første tertial.

Det knytter seg i år, som tidligere år, usikkerhet til utgiftene ved Verdalshallen. Størrelsen på kommunens andel er definert i en samarbeidsavtale. De siste årene har refusjonen hatt en forholdsvis stor økning ut over det budsjetterte som i hovedsak har hatt sammenheng med høyere lønns- og strømutfgifter.

Vikarutgiftene i Kulturskolen har vært høye så langt i år (29' av 31' budsjetterte) hittil dette året. Dette er delvis grunnet i en persons lang tids sykefravær og også en del bruk av egenmeldinger ila 1. tertial. Merutgiftene justeres innen kulturskolens budsjetterrammer.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.21
11,0	11,66	10,9

I praksis er det ingen endringer i årsverk ved utgangen av første tertial.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	1,4	0,2	0,2	0,6	1,3	0,5
	1,7	0,0				

Lavt fravær. Det er ikke iverksatt spesielle sykefraværstiltak.

2.8 Ressurssenter Oppvekst (ROS)

Tjenester.

I løpet av 1. tertial har Ressurssenter Oppvekst levert tilstandsrapporter til politisk behandling for alle fagområdene som ROS er ansvarlig for, med unntak for barnevernet – de vil levere sin rapport til politisk behandling i mai (se protokoller fra komite, formannskap og kommunestyre).

Forebyggingsarbeidet er videreført i 2012 og resultatet av dette arbeidet er synliggjort i bl.a. tilstandsrapportene og i ruskartleggingen som ble presentert i mars. Arbeidet blir videreført med de resurssene som ROS har til disposisjon. Arbeidet med opplæring og implementering av "De utrolige årene" i barneskoler og barnehager blir videreført. Alle skolene skal ha gjennomført opplæringen i løpet av 2013 og barnehagene i løpet av 2014. ROS viderefører satsningen på foreldrekurs i "De utrolige årene". I løpet av 1. tertial er det også gjennomført i ICDP (International Child Development Program) foreldrekurs for to foreldregrupper med minoritetsspråklig bakgrunn (somaliske og arabisk talende foreldre). Internt i Ros har arbeidet med å styrke den interne samhandlingen og samarbeidet stått i fokus. Fokuset har vært rettet mot å utvikle et felles inntaksteam som skal ta imot barn/ungdom/familier med sammensatte utfordringer. Målet er at Ros skal gi et bedre og mer samlet tilbud til de som trenger det.

Helsesøstrene er pålagt å veie og måle elever i 3. og 8. klassetrinn. Så langt er det kommet i gang med dette i 3.trinn, og resultatene viser at ca 25 % av de som til nå er veid er overvektige eller har fedme. ROS har pr i dag ikke ressurser til å følge opp disse resultatene, og dette oppleves både som uetisk og faglig uforsvarlig. ROS vil derfor ikke sette i gang med dette i 8. trinn før det er fått på plass en eller annen form for oppfølging av de elevene som trenger det. Dette bør utvikles i samarbeid med andre kommunale tjenester.

Møllegata voksenopplæring har klart å få på plass et opplæringstilbud på ettermiddagstid, og dette vil være med på å styrke integreringen og norskopplæringen. Voksenopplæringa har også gjennomført en nyttig studietur sammen med de som jobber med den samme brukergruppa i NAV. Et fint tiltak for å fremme et helt nødvendig samarbeid.

Kommunepsykologen sluttet 1. april og det er jobbet intens for å ansette ny, men som dessverre pr dato ikke har lyktes. I løpet av våren har det også blitt ansatt ny barnehagefaglig og ny skolefaglig rådgiver, og de er godt i gang med oppgavene sine. PPT har hatt hovedfokus på å slutføre arbeidet med sakkyndige uttalelser i 1. tertial, dette er en tidsperiode der mye av fokuset er rettet internt – den eksterne virksomheten har derfor vært nedprioritert. Arbeidet etter en meget sterk økning i antall bekymringsmeldinger, har fått stort fokus. Fylkesmannen vil gjennomføre tilsyn med barneverntjenesten i mai 2012.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	13 416 511	13 835 208	97	37 904 680	37 904 680	35	11 678 499
12 Øvrige kostnader	41 968 317	42 049 652	100	109 048 956	109 048 956	38	40 702 357
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-2 641 241	-2 363 854	112	-9 191 562	-9 191 562	29	-3 188 809
T o t a l t	52 743 587	53 521 006	99	137 762 074	137 762 074	38	49 192 047

Virksomhetsområdet ligger omtrent i balanse ved 1.tertial. Verdal kommune har en utfordring knyttet til økning i utgiftene til barnevern. Pga dyre fosterhjemsplasseringer og utgifter knyttet til enkeltsaker, vil utgiftene på dette område kunne øke kraftig i løpet av andre og tredje tertial. Dette er et område som følges nøye, men utgiftene med dette blir i stor grad bestemt av faktorer utenfor Ros. Området avventer svar fra IMDI om man får ekstra tilskudd til en svært ressurs krevende familie.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12
57,1	56,7	58,2

Endringene skyldes overlapping ved overgang mellom barnehagefaglige rådgivere, økning i spesialpedagogressursen til barnehagene og IA overføring fra et annet virksomhetsområde, totalt 2,1 årsverk. Økning er på 1,1 fordi at kommunepsykologstillingen står vakant. De økte lønnsutgiftene skal virksomhetsområdet dekke inn via ordinært budsjett.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
2011	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,5	8,8	1,4	6,3	2,6	6,5
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,6	3,8				

Utviklingen i sykefraværet går i riktig retning. Ordningen med mulighet til trening i arbeidstiden videreføres, quizlaget opprettholdes og det tilpasses arbeidsplasser og arbeidsoppgaver til den enkelte i den grad det er mulig. Dessverre har ikke alle ergonomisk tilfredsstillende arbeidsplasser med heve- og senke bord. Når en er kommet i mål med det vil mye være gjort med tanke på redusering av belastningslidelser knyttet til arbeidsstilling og PC-arbeid. Noe utfordring knyttet til støy og støydemping på enkelte rom, men dette er det meldt fra om i "handlingsplaner for vedlikehold". Problemet håpes derfor løst.

2.9 Vinne – Vuku Omsorg- og velferdsdistrikt

Tjenester.

Kommunen deltar i et prosjekt som jobber med å utvikle modeller for å kunne ta fagbrev i en bedrift. I løpet av en 2 års periode forventes det at 7-8 voksne ansatte/vikarer har tatt fagbrev som helsefagarbeider i Verdal kommune.

Vedrørende deltidspromatikken er det dialog med tillitsvalgte for å se på muligheter for turnusordninger.

Det er fortsatt store utfordringer med å kunne gi gode og forsvarlige tjenester innenfor eksisterende økonomiramme, ved trygghetsboligene ved Ørmelen bo og helsetun og omsorgsboligene på Stekket. Beboerne har store og omfattende behov for tjenester.

I forbindelse med ny helse og omsorgslov fra 1.1.12 er det jobbet med implementering av det nye lovverket i forhold til saksbehandling.

Det jobbes aktivt med tilbud innenfor demensomsorgen og lindrende behandling.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	29 762 700	30 151 610	99	88 086 602	88 086 602	34	29 067 169
12 Øvrige kostnader	1 237 478	1 346 133	92	4 038 399	4 038 399	31	2 079 009
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-4 748 018	-4 399 588	108	-14 278 765	-14 278 765	33	-5 600 802
T o t a l t	26 252 160	27 098 154	97	77 846 236	77 846 236	34	25 545 376

Virksomheten ligger pr. i dag noe under periodisert budsjett. Imidlertid bil området gå mot et overforbruk på ca kr 700.000,- ved årets slutt om man ikke iverksetter tiltak. Det tas da forbehold om refusjon i forhold til ressurskrevende brukere blir som budsjettet, og at ikke andre uforutsette utgifter oppstår.

For å redusere dette overforbruket vil virksomhetsområdet framover ha fokus på vikarinneleie og generelt forbruk. Ellers vil det være en aktiv oppfølging med tanke på å forebygge sykmeldinger og legge til rette for at ansatte kan være på jobb. Virksomhetsområdet vil være restriktiv når det gjelder tildeling av tjenester.

Konsekvenser av dette blir at brukere ikke får mye hjelp utover det som er forsvarlig, og at de ansatte får en mer stressende arbeidsdag.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.21
127	130,9	130,3

Ved hjemmetjenesten i Vinne er det opprettet 0,3 årsverk fagarbeider av vikarmidler for å få turnus til å gå opp.

Alle årsverk er stort sett i bruk til en hver tid enten på fastlønn eller ved påvente av ansettelse på timelønn.

Ved en videreføring av dagens drift vil hjemmetjenestene ved Vinne ha et overforbruk på lønn på ca 1 mill ved årets slutt. Dette skyldes økende behov for tjenester spesielt i trygghetsboligen ved ØBH og omsorgsboligene på Stekket.

Samhandlingsreformen gjør at flere skal ha sin behandling i kommunene. Personer som får tildelt omsorgsboliger vil i stor grad få sin hjelp i boligen i stedet for på sykehus/sykehjem. Dette krever økt bemanning og økt kompetanse i hjemmetjenestene.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
2011	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	3,0	5,7	1,7	5,0	3,3	6,5
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,3	7,2				

Tiltak for å redusere sykefraværet:

- Oppfølging av ansatte i forhold til IA avtalen.
- HMS plan med forebyggende tiltak.
- Samarbeidsmøter med NAV og Arbeidsmiljøsenderet.
- Tilrettelegging av turnuser.
- Arbeidsmiljø og fagutviklings prosesser på gang.

Virksomhetsområdet har for tiden en del personer med langtidsfravær der tilrettelegging ikke er mulig. Dette gir dermed et høyt fravær for første tertial.

2.10 Øra omsorgs- og velferdsdistrikt

Tjenester.

De enkelte avdelingene har definerte mål innenfor områdene;

- Arbeidsmiljø – medarbeidertilfredshet
- Tjenestekvalitet

- Utviklingsarbeid
- Pårørendearbeid
- Rekruttering, kompetanse og opplæring

Reduksjon av uønsket deltid er i tillegg et satsingsområde ved innføring av vikarpool ved Verdal bo- og helsetun. Små helgestillinger økes da til 50 % stilling finansiert ved bruk av budsjetterte vikarmidler.

Det vil bli et større fokus på ordningen med brukerstyrt personlig assistent (BPA) med avklaring av arbeidslederrollen gjennom arbeidslederavtaler med brukeren.

Økt fokus på tjenesten omsorgslønn gjennom vurdering, utmåling og rettighetsvurdering og begrunnelse ved søknad om denne type tjeneste.

Det har i første tertial vært stort fokus på å få implementert nytt lovverk i saksbehandlingen ved søknad om og tildeling av tjenester i omsorg og velferd. Det er også innført samlevedtak til brukerne der dette er naturlig. Dette gir et mer helhetlig fokus ved vurdering og tildeling av tjenester.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	39 635 744	40 601 323	98	116 715 954	116 715 954	34	39 042 068
12 Øvrige kostnader	5 164 372	4 737 291	109	14 211 874	14 211 874	36	4 889 222
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-8 866 623	-8 176 133	108	-26 328 400	-26 328 400	34	-8 831 132
T o t a l t	35 933 493	37 162 481	97	104 599 428	104 599 428	34	35 100 158

Jfr periodisering for regnskap 1. tertial er Øra omsorg og velferd i balanse pr 30.04.12, tross at det i ramma for 2012 ble lagt inn effektiviseringskrav på 1,5 mill kroner. En gjennomgang av regnskap per avdeling viser at noen avdelinger har et lite merforbruk, mens andre avdelinger har et underforbruk etter 1. tertial. Refusjon ressurskrevende tjenester vil bli gjennomgått og kvalitetssikret etter 1. halvår. Det jobbes godt i alle avdelinger for å holde seg innenfor enhetens totale budsjettamme.

Det styres også mot balanse ved årets slutt, men det må tas forbehold om ressursbehov knyttet til oppfølging av enkeltbrukere i enheten. Eventuelle økt ressursbruk knyttet til disse vil bli drøftet med kommunalsjef.

Det vil ikke bli iverksatt konkrete tiltak for å unngå avvik ved årsslutt, annet enn å fortsette med et nøkternt forbruk og nøye vurdering av behov for innleie av ekstravakter ved fravær. Det er også et stort fokus på å planlegge driften slik at det genererer minst mulig overtidsbruk.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.21
169,5	188,4	165,5

Situasjonen for årsverksforbruk er den samme som ved årsskiftet, selv om oversikt viser en nedgang på 4 årsverk. Dette skyldes at det er stillinger som i perioder er under utlysning hvor det i påvente av dette benyttes vikarer.

Området varsler en økning i årsverkstall i neste tertial med bakgrunn i:

- Opprettelse av vikarpool ved Verdal bo- og helsetun med økning av stillingsstørrelser ved bruk av budsjetterte vikarmidler.
- Oppstart drift av ny barnebolig.
- En økning av behov knyttet til funksjonshemmede brukere etter at de er ferdig med videregående skole.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	2,8	8,2	2,0	7,3	3,1	5,3
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	3,6	6,1				
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr

Det jobbes fortsatt aktivt med tiltak for å forebygge og tilrettelegge for ansatte som er i utsatte situasjoner som kan forårsake fravær. Avdelingsledere har god oversikt over status i egne avdelinger. Det gjennomføres regelmessige samarbeidsmøter med NAV lokalt og NAV arbeidslivssenter. Positiv utvikling med nedgang i fraværstall i forhold til samme periode i fjor.

2.11 Ressurssenter Helse, omsorg og velferd

Tjenester.

Tjenestetilbudets nivå i områder samsvarer i hovedsak med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Frisklivssentralen fikk daglig leder som startet arbeidet med planlegging og etablering i januar 2012. Daglig leder har nært samarbeid med daglig leder (rådmann) i Levanger kommune. I tillegg et samarbeid om utvikling og forskning sammen med utviklingsstaben i ISK. Sentralen er besluttet lokalisert i de gjenværende lokalene ved Verdalsøra ungdomsskole. Leder er godt i gang med informasjon og nettverksbygging mot de ulike samarbeidspartnerne.

Funksjonen koordinerende enhet (KE) ble lovhjemlet fra 1.1.2012 etter ny helse og omsorgstjenestelov. utfordringer i forhold til dette er nærmere avklaring av funksjon, ansvar, rolle, myndighet og ressurser. Årsrapport er bearbeidet og lagt tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Legetjenesten ble tildelt en nyopprettet fastlegehjemmel ved Stekke legesenter. Ny lege forventes oppstart 1.9.2012. Samarbeidsutvalget i fastlegeordningen har startet en prosess med revidering av plan for legetjeneste.

Rehabiliteringstjenesten fikk ny leder som startet 1.1.2012, og tjenesten har fått et større fokus på ledelse og utvikling. utfordringer ved avdelingen:

- Det er flere nye brukere inn enn de som avsluttes. Dette gir økende arbeidsmengder og det jobbes nå aktivt med å avgrense/avslutte.

- Utvikling av dynamiske gruppetilbud med intensiv trening ut i fra funksjonsnivå.
- Ny gruppe for førstegangsbrukere av rullator for å forebygge fall og vedlikeholde funksjon er under planlegging fra høsten av.
- Stor press på ergoterapeuter. Økende antall hjelpemiddelsøknader og utlån fra NAV, både kortvarig og langsiktige utlån som gir større saksbehandlings, vurderings og opplæringsmengde for kommunale ergoterapeuter. Behov for å styrke med 50 % stilling.
- Samarbeid med fastleger. Søker metoder som involverer pasientens faste lege når det gjelder rehabilitering.
- Funksjonsfordeling vs private avtalefysioterapeuter.

Booppfølgingstjenesten ved rusavdelingen har hatt stor pågang av nye henvisninger første tertial. Fortsetter denne utviklingen vil tjenesten ha over 60 nye henvisninger i løpet av året, mot 18 nye i hele 2011. Det er behov for å styrke tjenesten med 1 årsverk. Pr dato er det ventetid på 5-8 mnd for å få hjelp. Sakene er mer krevende og sammensatt, og det er en utfordring å få avsluttet saker. Det er fortsatt mange som blir henvist fra barnevern og rus/psykiatri, men det er en klar økning i henvisninger fra fastleger og Namsmannen i Verdal.

Tjenesten er sårbar ved langtidssykmeldinger og har utfordringer med å rekruttere vikarer.

Boligkontoret inklusiv Booppfølgingstjenesten har hatt store utfordringer med uegnede lokaler, men en mulig løsning på problemet foreligger nå ved at avdelingen tar i bruk lokaler ved NAV Verdal. Boligkoordinator er i gang med planlegging og etablering av Boligkontoret med mål om realisering i løpet av høsten 2012.

Fengselshelsetjenesten har arbeidet meget godt med internkontroll og arbeidsprosesser for å sikre faglig forsvarlige tjenester. Utfordring i sårbar tjeneste. En har startet en drøfting rundt mulighetsbilde i å organisere fengselshelsetjenesten sammen med et større fagområde.

Gjennom opptrappingsplanen for rusfeltet er det søkt om og innvilget midler for 2012. Dette gjelder midler til igangsatte tiltak, som ATA-senteret, sykepleier på hjul og Ungdom 16-23 år, samt til to nye tiltak, stilling ved Rustjenesten for oppfølging av LAR-pasienter og en 50% stilling ved Rustjenesten for tidlig intervensjon overfor rusmiddelavhengige i arbeidslivet. Dette er gledelig, da dette er nødvendige tiltak. Samtidig er det en utfordring når de nevnte tiltak etter hvert skal inn i ordinær drift. Alle tiltakene er i henhold til Ruspolitisk handlingsplan for Verdal kommune 2010-2013. Kommunen leier et nedlagt småbruk, Reinsvoll Søndre, hvor ATA-senteret holder til. Det er ønskelig å få kjøpe denne eiendommen. Rustjenesten er samlokalisert med NAV, noe som gir mange fordeler. Samtidig ser en nå at det er behov for flere kontorer, og det er ønskelig med en samlokalisering av hele rusavdelingen.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	6 431 591	6 558 490	98	17 775 792	17 968 465	36	7 477 648
12 Øvrige kostnader	5 018 007	5 098 916	98	15 972 422	16 196 749	31	4 479 132
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-1 805 683	-1 668 000	108	-5 187 000	-5 604 000	32	-1 200 288
T o t a l t	9 643 915	9 989 406	97	28 561 214	28 561 214	34	10 756 492

Regnskap etter 1.tertial viser litt underforbruk, men virksomhetsområdet tar sikte på å være i balanse ved årets slutt.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.21
27,9	30.3	30.3

Endringen av årsverk er i samsvar med budsjett og skyldes oppstart av 1 årsverk, daglig leder, ved Frisklivssentralen, politisk vedtatt høst 2011. 1 årsverk skyldes oppstart av en stilling ved rustjenesten som finansieres av tilskuddsmidler gitt av fylkesmannen gjennom opptrappingsplanen for rusfeltet i 2011, og som ble overført til 2012. Dette også politisk vedtatt gjennom ruspolitisk handlingsplan. 0, 4 årsverk er knyttet til prosjekt "Aktiv i eget liv" som finansieres gjennom tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet.

Lønnsutgifter:

Enhetens lønnsutgifter er i samsvar med budsjetterte lønnsutgifter.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	1,8	10,6	2,0	4,9	4,0	4,9
	1,60	4,20				

Sykefraværet har gradvis gått ned. Avdelingene har stort fokus på nærværarbeid og oppfølging av sykmeldte. Virksomhetsområdet har egen sosialkomité som arbeider godt med sosiale aktiviteter.

2.12 NAV Verdal

Tjenester.

Det jobbes intensivt mot ungdommer med skolerett for å få disse til å unngå å bli NAV-systemet. 1. tertial i 2011 var det 32 ungdommer i alderen 18 – 21 år som mottok økonomisk sosialhjelp. I 1. tertial 2012 var det 22 ungdommer i samme alder som mottok økonomisk sosialhjelp. Ikke alle av disse mottok fulle livsoppholdsytelser, ei heller sammenhengende ytelser for hele perioden.

Det er også satset mye på å få andre mottakere av økonomisk sosialhjelp over i jobb eller andre tiltak. Aktivitet som medfører selvforsørgelse er målet. Det totale antallet personer som mottok økonomisk sosialhjelp i 1. tertial 2012 er 226, mot totalt 267 for samme periode i 2011. Også her gjelder det at ikke alle av disse mottok fulle livsoppholdsytelser, ei heller sammenhengende ytelser for hele perioden.

Målene for disse satsingsområdene er derfor nådd.

Ved kvalifiseringsprogrammet har virksomhetsområdet hatt et lite underforbruk i forhold til budsjett. Det jobbes nå med å øke aktiviteten i programmet, og en vil i løpet av året bruke programmet mer aktivt for mottakere av økonomisk sosialhjelp.

Med bakgrunn i kapasitet har kontoret store utfordringer med å yte gode nok tjenester ved gjelds- og økonomirådgivning. Dette medfører at tjenesten må innføre inntaksstopp for nye søkere, nettopp for å kunne gjøre en tilfredsstillende jobb med påbegynte saker. Det er også en økning av brukere som ønsker bistand til forvaltning av egne midler for å sikre at faste utgifter blir betalt. I sum er dette krevende, og en økning av gjeldsrådgiverressursen hadde derfor vært kjærkommen.

Det er fortsatt store utfordringer på den boligsosiale siden. Det blir stadig vanskeligere å skaffe tilfredsstillende boliger, og listen over personer som har behov for bistand øker måned for måned. Pr. 30.04.12 hadde virksomhetsområdet en liste på 41 personer som har behov for boligsosial bistand.

Mangel på boliger medfører også at tjenesten har utfordringer med å bosette det antallet flyktninger som kommunen har forpliktet seg til. I 2012 må det bosettes 27 flyktninger for å oppfylle målet om 50 flyktninger i perioden 2011-2012. I 1. tertial ble det bosatt kun 7 flyktninger.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	5 151 129	5 294 541	97	16 697 372	16 697 372	31	5 350 405
12 Øvrige kostnader	6 332 610	6 506 500	97	19 519 500	19 519 500	32	7 087 829
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-1 513 218	-1 550 000	98	-4 050 000	-4 050 000	37	-1 293 593
T o t a l t	9 970 521	10 251 041	97	32 166 872	32 166 872	31	11 144 641

Regnskap viser et lite underforbruk pr. 30.04.12. Underforbruk på lønn skyldes i all hovedsak mindre deltakere på Kvalifiseringsprogram enn budsjettet. Underforbruk på øvrige kostnader skyldes en del mottatte refusjoner som er inntektsført i 1. tertial som ikke vil komme senere i året.

Tallene viser gode prognoser for balanse ved årsslutt. Usikkerhetsmomentet kan være utviklingen i knyttet til økonomisk sosialhjelp, samt kostnader knyttet til reparasjoner og vedlikehold på utleieboliger, som påløper senere i 2012.

Ansatte.

Årsverksutvikling

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12
12,3	15,4	15,0

Virksomhetsområdet hadde en del vakanser ved årets start. Disse er etter hvert besatt, og det planlegges å ha årsverk tilsvarende årets budsjett.

Lønnsutgifter til ansatte er i henhold til budsjett.

Sykefravær:

År	1. tertial	2. tertial	3. tertial
2011	1-16 dgr + 16 dgr	1-16 dgr + 16 dgr	1-16 dgr + 16 dgr

	2,1	4,0	2,9	8,1	2,0	14,4
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	0,4	10,0				

Virksomhetsområdet har hatt en del sykefravær også 1. tertial, men det er en nedgang i forhold til 3. tertial 2011. En god del av sykefraværet skyldes utenforliggende årsaker som det ikke er mulig å gjøre noe med. Når det gjelder arbeidsrelatert sykefravær, jobbes det kontinuerlig i nært samarbeid med tillitsvalgte og verneombud i forhold til arbeidsmiljøfaktorer ved kontoret. Til tross for en svært presset hverdag så har virksomhetsområdet et godt arbeidsmiljø.

2.13 Teknisk drift

Tjenester.

Teknisk drift har stort sett utført driftstjenester i henhold til planlagt omfang og kvalitet. Drift av kommunens vann og avløpsanlegg har fungert uten de store overraskelser. I løpet av vinteren har det verken vært noen større ledningsnettbrudd på vannledningsnettet eller noen store tilbakeslagsskader på avløpsnettet.

Innenfor vegsektoren har vintervedlikeholdet vært på et forholdsvis normalt nivå. Av et budsjett på 2,3 mill.kr. har det medgått 1,8 mill.kr i løpet av vinteren til kjøp av tjenester til brøyting og strøing. Dette kan synes forholdsvis knapt da november og desember gjenstår på dette budsjettåret.

Av kommunens boligmasse er, som vedtatt av kommunestyret, 33 boliger overført til Verdal Boligselskap(VBS). VBS har med dette overtatt drift, vedlikehold og forvaltning av disse boligene. Videre er det arbeidet med en sak når det gjelder kommunens Strategi for kommunal bolig- og tomtepolitikk. Den vil bli lagt fram for politisk behandling i juni.

Innenfor kommunale bygg er det knappe rammer til drift og vedlikehold. Vedlikeholdet er prøvd tilpasset de økonomiske rammer som er gitt.

Investeringer:

- Bygging av Verdalsøra barne – og ungdomsskole, flerbrukshall og svømmehall er i avslutningsfasen. Utomhusanlegget skal være ferdigstilt før skolestart høsten 2012.
- Bygging av ny veg, vann og avløpsanlegg over til Fætten er i gang. Etappe 1 fram til dagens Fættakryss forventes ferdigstilt november 2012.
- Vannforsyning på vestsiden av Leksdalsvatnet samt nordre del av Leksdal oppstartet høsten 2010 og slutføres våren 2012.
- Oppgradering av veg, vann, og avløpsanlegg Nordbergshaugen har vært ute på anbud i vår. Anleggsstart forventes i juni med slutførelse i oktober 2012.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	9 370 406	9 927 043	94	27 197 377	27 197 377	34	8 175 645
12 Øvrige kostnader	18 449 591	18 417 990	100	50 453 969	50 453 969	37	24 518 678
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-20 586 839	-20 560 333	100	-60 280 000	-60 280 000	34	-23 888 262
T o t a l t	7 233 158	7 784 699	93	17 371 346	17 371 346	42	8 806 061

Virksomhetsområdet sliter med knappe rammer til kjøp av strøm til "Kommunale bygg" og til kjøp av eksterne tjenester (vintervedlikehold) "Kommunale veger". En forholdsvis mild vinter kan likevel tyde på at disse postene holder.

Rentenivået hittil i år ligger klart under budsjettert nivå. Det kan se ut som om at rentene vil holde seg lave resten av året også. Dette kan få betydning når det gjelder fondsavsetting/fondsbruk innenfor vann/avløpssektoren.

Ellers ser forbruket ut til å ligge på budsjettert nivå.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12
41,3	48,0	43,6

Pr. dato er det 2 årsverk som er vakant. Disse vil bli besatt så snart som mulig.

Lønnskostnadene ligger under budsjettert nivå pga vakansene.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	1,8	6,9	1,4	6,4	1,1	5,0
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,6	4,3				

Sykefraværet ligger på et stabilt nivå. Enheten vil følge opp de sykemeldte i henhold til regelverk og IA-avtale.

2.14 Rådmannen

Tjenester.

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.12	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 30.04.12	Regnskap 30.04.11
11 Netto lønn	5 205 160	5 086 728	102	12 745 023	12 745 023	41	5 516 734
12 Øvrige kostnader	3 656 434	3 319 074	110	20 789 220	22 957 220	16	2 618 250
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-548 421	-252 667	217	-735 000	-2 903 000	19	-3 584 548
Totalt	8 313 173	8 153 135	102	32 799 243	32 799 243	25	4 550 436

Det er ingen spesielle avvik i drifta i forhold til planlagt aktivitetsnivå. Det er imidlertid forholdsvis små avsetninger til driftsmidler utenom lønn og det er derfor behov for å føre en stram budsjettstyring videre i året.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12
11,4	12,4	11,4

Det er ingen endringer i bemanning så langt i 2012. I budsjettet for 2012 ligger den en økning på 1 årsverk relatert til samfunnsutvikling og kommunikasjon. Den stillingen vil bli utlyst med det første og det forventes ansettelse i løpet av høsten.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	0,9	1,2	0,2	3,0	0,2	2,7
	0,6	1,0				

Sykefraværet er og har over tid vært svært lavt. Det er ikke igangsatt spesielle tiltak.

2.15 Innherred samkommune

Det er pr. 30.04.2012 utgiftsført 10,9 mill. kroner i overføring til Innherred Samkommune, tilsvarende 1/3 av budsjettert beløp. Det vises til egen tertialrapport for Innherred samkommune som ble behandlet av samkommunestyret i møte 14.06.12.

3 FINANSFORVALTNING

Låneporteføljen

Rapport 30. april 2012.

Forklaring av ord og uttrykk finnes på siste side i rapporten.

Sammensetning av låneporteføljen.

Samlet lånevolum for Verdal kommune var pr. 30. april 2012 på 983 millioner kroner. Långivere er:

Långiver	30.apr.12
Kommunalbanken	883
Verdipapirmarkedet	100
(tall i mill)	983

Endringer i låneporteføljen/risikoeksponering i 1. tertial.

Den 16. mars ble det avholdt anbudskonkurranse for et nytt lån på 76.700.000,-. Beste tilbud kom fra Kommunalbanken. Lånet har fått flytende rente basert på 3M nibor og med renteregulering hver 3. måned på IMM. Marginen på lånet er fast til IMM mars 2013 på nivå + 15 punkter (+ 0,15 prosentpoeng). Dette gir en rente på 2,47% pr 30. april. Lånet forfaller i sin helhet pr IMM mars 2037. Låntager kan ikke betale avdrag på lånet de første 12 månedene uten at det foretas en kursvurdering (avdrag betales på andre lån).

Ut over dette er det ikke foretatt aktive endringer i kommunens låneportefølje i 1. tertial.

Løpetid på lånene.

Kommunen har prioritert å etablere lån med lang løpetid. Tabellen under viser innfrielsesdato på alle lånene og illustrerer en lav refinansieringsrisiko i porteføljen.

Långiver	saldo 30.04.2012	utløps- dato
Obligasjonslån 2006/16	100 000 000	juni 2016
NKB 3M nibor - fast margin (+15 til 3/13)	76 700 000	mars 2037
NKB 3M nibor - flytende margin	130 000 000	mars 2031
NKB 3M nibor - flytende margin	132 568 500	desember 2025
NKB 3M nibor - flytende margin	69 200 000	desember 2030
NKB 3M nibor - fast margin -25 (til 6/12)	46 000 000	juni 2027
NKB 3M nibor - flytende margin	39 300 000	mars 2026
NKB 3M nibor - flytende margin	74 497 990	september 2024
NKB 3M nibor - flytende margin	69 563 530	desember 2028
NKB 3M nibor - flytende margin	42 800 000	juni 2026
NKB 3M nibor - flytende margin	129 000 000	mars 2030
NKB 3M nibor - flytende margin	73 800 000	desember 2036

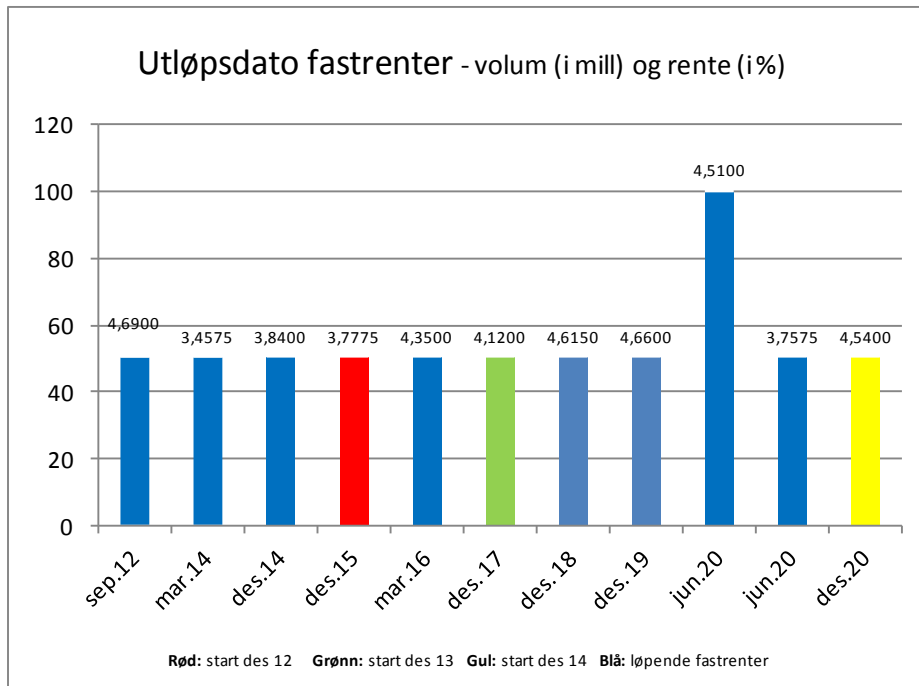
Kommunen kan nedbetale lån etter ønske (f.eks. med avdrag) ved renteterminer hver 3. måned på alle lånene i Kommunalbanken som har benevnelse "flytende margin".

Om kommunens låneportefølje.

Verdal kommune sin låneportefølje er bygd opp av lån med flytende rente basert på 3M nibor. Nibor-renten, som ble fastsatt til 2,32% ved renteregulering den 21. mars, tillegges eller fratrekkes en margin etter avtale med långiver. Ved utløpet av 1. tertial er marginen på lånene i

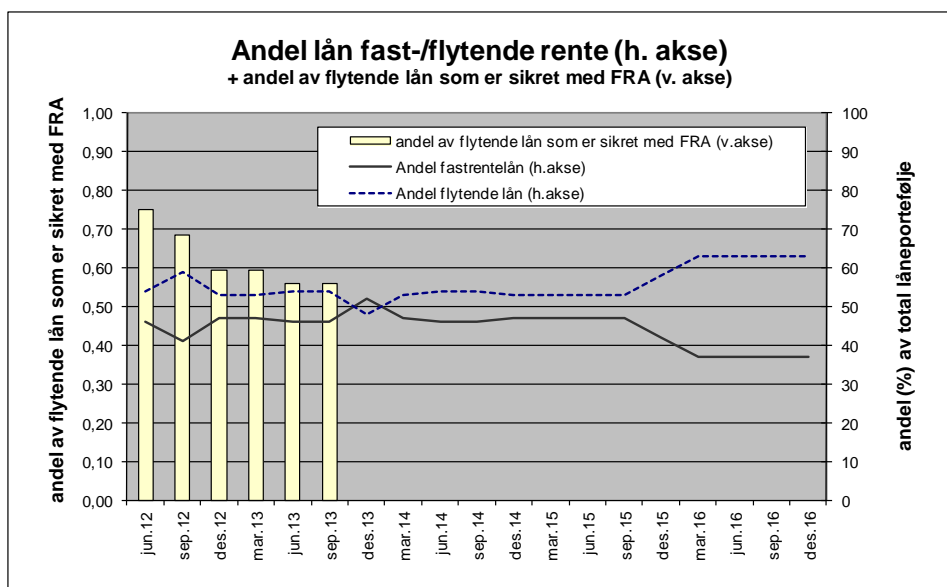
Kommunalbanken, for de fleste av lånene, på pluss 0,10 prosentpoeng og dette er uendret sammenlignet med årsskiftet.

Når det gjelder fastrenter er dette etablert som rentebytteavtaler (renteswapper). Disse er slik at kommunen mottar flytende rente lik 3M nibor fra motparten (banken) og betaler den faste, avtalte renten tilbake (til banken). Dette gir kommunen lavere fastrentekostnad sammenlignet med ordinære fastrentelån - i tillegg til at porteføljen blir mer fleksibel både med hensyn til konkurranseutsetting av lån og tilpasning av renterisiko. Renteswappene har et omfang som gjør at forholdet mellom lån med fast- og flytende rente er 46/54 pr 30. april. Gjennomsnittlig durasjon i låneporteføljen er 2,14 år og rentefølsomheten er 2,07%. Fastrentene har ulike lengde og forfaller slik:

Kommunen har i tillegg etablert rentesikring for deler av den **flytende** lånemassen ved å kjøpe FRA-kontrakter (det totale omfanget av denne sikringen fremgår som gule søyler i grafen under). FRA-sikringen medfører at kommunen er mindre følsom for eventuelle renteendringer som måtte oppstå. Sikringsandelen faller ut over i økonomiplanperioden og fra desember 2013 er sikringsandelen for den flytende delen av låneporteføljen null. Dette innebærer at kommunens renteutgifter vil være mer eksponert for eventuell renteøkning/rentefall fra dette tidspunktet.

Kommunens andel fast- og flytende rente er fremskrevet for økonomiplanperioden i grafen under. I tillegg fremgår sikring av flytende lån (FRA) som gule søyler:

Verdi på låneporteføljen og rentesikringer.

Samlet overkurs på lån og rentebytteavtaler i låneporteføljen er 25 millioner kroner, eller 2,54% pr 30. april.

Markedet for lån med kommunal risiko.

Kommunalbanken har i perioden sluttet å gi nye lån med niborbasert rente og **flytende** margin. Hvorvidt dette er permanent gjenstår å se. Marginen på eksisterende lån med flytende margin er holdt uendret i perioden (+ 0,10 prosentpoeng), men risikoen for marginendring kan synes å være på oppsiden ut fra signaler i markedet. Tilgangen på kreditt for kommunal risiko er fortsatt god.

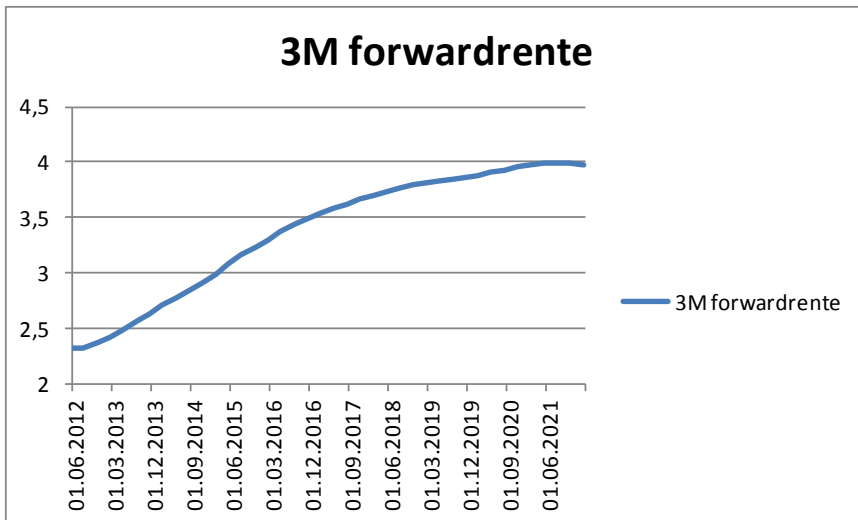
Avvik mellom faktisk forvaltning og krav i finansreglementet.

Ingen bestemmelser i finansreglementet er overtrådt og det har ikke funnet sted avvik fra dette i 1. tertial 2012. I denne sammenheng vises til vedlegget "Avviksanalyse" lengre bak i rapporten.

Markedsrenter og egne betingelser.

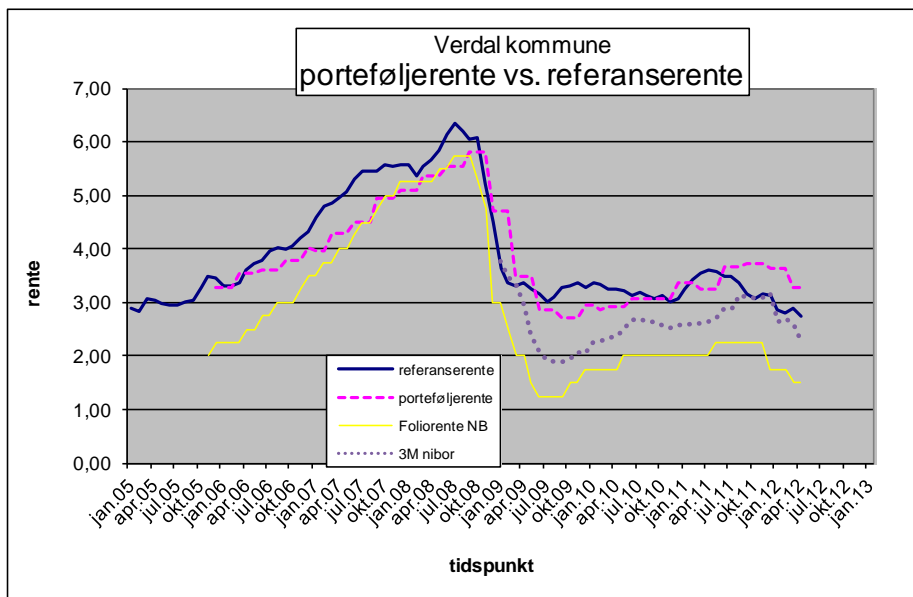
Gjennomsnittrenten i kommunens låneportefølje er 3,27% ved utløpet av 1. tertial (3,65% pr 31. desember 2011). Perioden har gitt oss et overraskende rentekutt fra Norges Bank og dette har bidratt til lavere nivå på korte renter, samt på kommunens låneportefølje.

Markedet priser inn (forwardrenten) at den korte renten i Norge skal holde seg lav i 2012 og deretter stige noe ut over i økonomiplanperioden. Forwardrenten, som er illustrert i grafen under, legges til grunn som kostnad for kommunens flytende lån i fremtiden ved utarbeidelse av prognoser for renteutgifter.

Sammenligning av renteutgifter.

Verdal kommune benchmarker sin lånerente ved å sammenligne porteføljerenten med en referanserente som er relevant for kommunal risiko. Referanserenten består av 3M nibor og 4-års fastrente (kommunal risiko) med en durasjon på 2,5 år. Norges Bank sin styringsrente (foliorenten) og 3M niborrente fremgår også av grafen:

Det korte rentenivået falt kraftig under finanskrisen i 2008/2009. Porteføljerenten tilpasset endringen i kortrenten ganske raskt. I 2010/2011 ser vi av grafen at den korte renten (styringsrenten i Norges Bank/3M nibor) øker igjen, mens referanserenten (som består av fast og flytende rente) er stabil. Når referanserenten er stabil - med økende kortrenter inkludert - betyr dette at nivået på faste renter faller. Kommunen har fastrenter fra tidligere år og det oppstår på denne bakgrunn et avvik mellom porteføljerenten og referanserenten i 2011/2012. Av dette blir det tydelig at porteføljerenten bruker mer tid på å tilpasse seg endringer i den faste/lange renten. Differansen mellom porteføljerenten og referanserenten vil utjevnes over tid, etter hvert som gamle fastrenter forfaller og at det etableres nye på dagens lave nivå (eller hurtigere dersom fastrentenivået øker).

Vurdering og håndtering av finansiell risiko.

Verdal kommune vurderer jevnlig den finansielle risikoen. I tillegg foretas vurdering av finansiell risiko før gjennomføring av porteføljetilpasninger og låneopptak. Den finansielle risikoen består av flere elementer. Vurdering av disse elementene er gjennomført. De ulike vurderinger som er gjennomført henviser til bestemmelsene i Finansreglementet i eget vedlegg "vurdering og håndtering av finansiell risiko" lenger bak i rapporten. Samlet vurderes den finansielle risikoen å være tilfredsstillende, ønsket og innenfor rammene i vedtatt finansreglement, forskrift og gjeldende lov.

Stresstest.

Kommunen kjøper stresstest på sin låneportefølje ved å simulere en parallell **renteoppgang på 2 prosentpoeng** over hele rentekurven. Formålet med stresstesten er å måle effekten av et forhåndsdefinert markedssjokk. En renteoppgang vil medføre økte rentekostnader og positiv kursendring på fastrenteposisjonene (fastrentene vil fremstå som lave etter en renteoppgang):

Stresstest låneportefølje - Verdal kommune

Simulert renteøkning på **2 prosentpoeng** parallellt over hele rentekurven

Kursendring ved renteendring:

	Balanse %	Balanse MNOK	Renteendring	Følsomhet	Beregnet verdiendring
Gjeld med flytende rente	54 %	533	0,01 %	0,10	0,01
Gjeld med fast rente	46 %	450	0,01 %	4,41	0,20
Finanspassiva	100 %	983			0,20

Verdiendring ved parallell endring i rentekurven på 0,01 prosentpoeng:

ca. 0,20 millioner kroner.

Renteøkning (parallell over hele rentekurven):	2,00 %
Porteføljevolum (mill. kroner)	983
Kursendring (positiv verdiøkning) låneportefølje (mindre enn):	40,76 (mill. kroner)

Endring renteutgifter:

	2012	2013	2014	2015	2016
"stressprognose" renteutgifter	34 937 225	40 018 898	45 344 634	46 559 907	49 227 150
Differanse ift. ordinær prognose	1 015 328	5 986 623	10 375 720	10 306 355	12 079 145

Oversikten viser at renteposisjonene vil ha en positiv verdi-/kursendring på (mindre enn) 40 millioner kroner dersom hele rentekurven stiger med 2 prosentpoeng.

Samtidig vil renteutgiftene øke. For 2012/13 vil en øyeblikkelig renteøkning få forholdsvis mindre utslag pga FRA-sikringen. Lenger ut i økonomiplanperioden vil virkningen av den simulerte renteoppgangen bli større. Dette skyldes at kommunen her har lavere (fallende til null fra desember 2013) sikringsandel på den flytende delen av låneporteføljen - samt fallende andel fastrente i porteføljen.

Stresstesten omfatter kun lånesiden. Effekten av den simulerte renteendringen vil delvis motvirkes av tilsvarende effekt med motsatt fortegn på kommunens inntektsside.

Avviksanalyse låneporteføljen - nøkkeltallsrapport.

Verdal kommune

jfr. forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, vedtatt finansreglement og intern rutinebeskrivelse for finansområdet.

Rapport "Nå" : 30. april 2012
Rapport "Forrige" : IMM desember 2011

Sammensetning av passiva:	Nå	Forrige		Krav/limit
Andel lån med fast rente:	46 %	50 %	Maksimum	80 %
Andel lån med flytende rente:	54 %	50 %	Maksimum	80 %
herav rentesikret for 2012	72 %	78 %		
herav rentesikret for 2013	57 %	58 %		
Gjennomsnittlig durasjon (år)	2,14	2,5	Min.-/makskrav:	0-4 år
Porteføljens rentefølsomhet (%)	2,07	2,43		-
Lengste rentebinding (utløpsår)	2020	2020	Maksgrense	-
Andel største enkeltlån i porteføljen:	13 %	15 %	Maksimalgrense:	35 %
Gjennomsnittlig porteføljerente:	3,27 %	3,65 %		
Anslag renteutgift 2012 (mill. kroner)	34	33,4	Budsj. renteutg.	
Innløsningsverdi passiva (i prosent). Negativ verdi kommer i tillegg til pari kurs, mens positiv verdi kommer til fradrag til pari kurs.	-2,54 %	-3,13		
Innløsningsverdi passiva (i mill kroner). Negativ verdi kommer i tillegg til pålydende gjeld, mens positiv verdi kommer til fradrag til pålydende gjeld	-25	-28		
Lån som skal refinansieres innen 1 år (%)	0 %	0	Maksgrense	40 %

Kommentar til "vesentlige markedsendringer":

*Kommunalbanken gir ikke lenger nibor-lån med flytende margin.
Tendens til noe økende marginer på lån med fylkeskommunal risiko.*

Begrensningene i Finansreglementet er overholdt.

Dato:

---

signatur

Verdal kommune

Vurdering og håndtering av finansiell risiko.

Kontrollskjema

Risiko	Beskrivelse	ja	nei	merknad
Kredittrisiko	Plassering: Finansreglement kap 5, avsnitt 1, 3 / kap 6, avsnitt 1, 4, 6, 7, 8. Lån/sikring: Finansreglement kap 5, avsnitt 1. Stikkord: kvalitet på motpart.	X		
Markedsrisiko	Plassering: Finansreglement kap 6, avsnitt 3, 4, 5, 6, 7, 8. Lån/sikring: Finansreglement kap 5, avsnitt 1 / kap 7, avsnitt 2, 3 + kulepkt 1, 2. Stikkord: verdsvingninger i markedet.	X		
Renterisiko	Plassering: Finansreglement kap. 5, avsnitt 1 / kap 6 avsnitt 4. Lån/sikring: Finansreglement kap 7, avsnitt 2, 3 kulepkt 6, 7, 8. Stikkord: stabil finansiering av kommunens virksomhet.	X		
Likviditetsrisiko	Plassering: Finansreglement kap. 5 avsnitt 1, 2 / kap 6 avsnitt 1, 3, 5. Lån/sikring: Finansreglement kap 7, avsnitt 1, 3 kulepkt 1, 2. Stikkord: mulighet for realisering på kort varsel.	X		
Valutarisiko	Plassering og Lån/sikring: Finansreglementet kap 6 avsnitt 1. Stikkord: kun norske kroner.	X		
Systematisk/ generell markedsrisiko	Plassering: Finansreglement kap. 6 avsnitt 4. Lån/sikring: Finansreglement kap 7 avsnitt 3 kulepkt 6,7,8. Stikkord: sannsynlighet for verdiendring i et marked.	X		
Usystematisk/ spesifikk risiko	Plassering: Finansreglement kap. 6, 7. Lån/sikring: Finansreglementet kap 7:, avsnitt 2 (liten mulighet for denne risikoen her, gitt samme låntager). Stikkord: sannsynlighet for at avkastning på objektet avviker fra den generelle markedsutviklingen.	X		
Finansiell risiko samlet	Plassering og Lån/sikring: Finansreglementet kap 5, avsnitt 1. Stikkord: stabil finansiering, samt betalingsdyktig og lite eksponert for risiko.	X		
Rapportering/ rutiner	Finansreglementet kap 10. Er finansreglementets bestemmelser om rapportering oppfylt ?	X		

Ja = i samsvar med finansreglement

Nei = avvik fra finansreglement

Dato:

---

signatur

ORDLISTE - forklaring til ord og uttrykk.

Niborrente: interbankrente, en rente som bankene kan låne til seg imellom. Mer presist: hva de største bankene i kronemarkedet i utgangspunktet er villig til å tilby likviditet til gjennom valutabytte. Priser stilles for ulike perioder. Mest brukt er 3 mndr.

IMM: internasjonale oppgjørsgjerdatoer - 3. onsdag i hhv. mars, juni, september og desember.

FRA (forward rate agreement): En FRA-kontrakt er en avtale mellom to parter om å låse rentesatsen for et lån eller en plassering for et gitt volum og en gitt periode på et fremtidig tidspunkt. Avtalen gjøres opp til gjeldende Niborrente på tidspunktet for avtalens begynnelse. Mest brukt er 3M-perioder. Det utveksles kun rentebeløp (netto) ved avregning, ingen hovedstol. Kontraktene avregnes på IMM (lik tidspunktet for renteregulering av kommunens underliggende lån). Prisen (renten) på kontrakten styres av balansepunktet der låntagere og långivere finner det attraktivt å handle. Dette balansepunktet styres igjen ut fra aktørenes forventninger til økonomisk utvikling og bl.a. Sentralbankens rentebane (prognose). Ved å sette de ulike kontraktene etter hverandre kan man finne **forwardkurven** - som blir markedets prising av fremtidig kortrente. Forwardkurven benyttes i budsjettsammenheng for å finne kostnaden på den flytende delen av låneporteføljen for fremtidige perioder (f.eks. økonomiplanperioden).

Durasjon: Lån (og plasseringer) tilbakebetales ved forfall - og renter underveis betales på avtalte terminatoer frem til forfall. Til sammen utgjør dette lånets/plasseringens kontantstrømmer. Durasjon er den gjennomsnittlige tid (antall år) det tar før disse kontantstrømmene utveksles. Kontantstrømmene veies med størrelsen. Mer folkelig (men ikke korrekt) kan man si at durasjonen er et uttrykk for gjennomsnittlig rentebinding.

Rentefølsomhet: et uttrykk som henger nært sammen med durasjon (modifisert durasjon) og gir uttrykk for hvor stor kurssvingningen (verdiendringen) på et lån (eller en plassering) blir ved renteendringer. Følsomheten oppgis i prosent. En rentefølsomhet på 2% betyr at et lån (eller en plassering) vil endre seg i kurs (verdi) med 2% dersom renten endres med ett prosentpoeng.

Obligasjon: En obligasjon er et rentebærende, omsettelig verdipapir, gjerne lagt ut som et standardisert lån i et organisert marked, med lengre løpetid enn ett år ved utleggelse.

Sertifikat: som obligasjon, men med løpetid under ett år ved utleggelse.

Renteswap: (også kalt rentebytteavtale) er en kontrakt mellom to parter (f.eks en bank og kommunen) om bytte av rente. En slik avtale innebærer bytte av fast rente mot flytende/kort rente (for eksempel 3M nibor). Kommunen benytter renteswapper for å få en ønsket struktur med fast-/flytende rente i sin låneportefølje. Det utveksles ingen hovedstol i en renteswap men kun rentedifferansen (mellom fast- og flytende rente) for det avtalte volum. Nåverdien av renteswappen er (oftest) null ved inngåelse. Senere vil verdien av den svinge i takt med utviklingen for markedsrenten for den avtalte perioden. Ved utløpet av perioden vil nåverdien igjen være null.

Referanserente: en rente det er naturlig å sammenligne egne resultater (porteføljerenten) med (også kalt benchmarking).

Stresstest: Test for å måle effekten av et forhåndsdefinert markedssjokk. Eksempler på mulige stresstestscenarier er 30 prosents aksjekursfall og 2 prosent renteøkning.